

DRÁVÁTÓL A BALATONIG

A DÉL-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG IDŐSZAKI LAPJA

2022 / IV.

Fotó: Drávasztára - 1972. július 23.

**50 éve történt:
A NAGY DRÁVAI ÁRVÍZ**

KÖSZÖNTŐ	3	VÍZ-TÜKÖR	32
◦ LŐRINCZ GÁBOR		◦ „A szép szó néha kapukat nyit” Interjú Lechner Istvánnal	
HÍREK	4	EGY KIS TÖRTÉNELEM	36
◦ Mintavevő Munkacsoportok VII. Országos Mérőgyakorlata		◦ 50 éve történt: A nagy drávai árvíz	
◦ Dombvidéki tározók Baranya megyei bejárása		TANULUNK	39
◦ 21. Pályaválasztási Kiállítás és Szakmabemutató		◦ Gyakorlati oktatás a Millér csatornán	
◦ Árvízi Műtárgy Felülvizsgáló Szakbizottság bejárása		◦ Jelenléti oktatások a DDVIZIG-en	
◦ Nemzeti újraminősítő gyakorlat		◦ Gát- és csatornaőr képzés	
◦ Megmérkőztünk két keréken		SZAKMAI SZERVEZETEK HÍREI	40
◦ Pályaorientációs Nyílt Nap		◦ 50 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Somogy Megyei Területi Szervezete	
◦ Energetikai korszerűsítés		◦ Vezetőségválasztás a Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezeténél	
◦ Dombvidéki bejárás Baranya megyében		◦ Összefoglaló a Dél-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács (DDTVT) és a Dráva Részvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanács (DRVT) 2021. évi és 2022. I. félévi munkájáról	
◦ Dombvidéki bejárás Somogy megyében		◦ A Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezetének 2022. IV. negyedéves munkája	
◦ A Baranya Megyei Területi Védelmi Bizottság rendes ülése		◦ Vezetőségválasztás a Magyar Hidrológiai Társaság Somogy Megyei Területi Szervezeténél	
◦ A DDVIZIG kiemelt partnere - Emlékplakett átadás		◦ Márton-nap a szentendrei Skanzenben, Orchidea és Bromélia Kiállítás és Vásár Budapesten, a Vajdahunyad-várban	
◦ A DDVIZIG veszélyes gépeinek időszakos munkabiztonsági felülvizsgálata		ADNI JÓ	46
◦ Látogatás a dunaszigeti fizikai kisminta telepen		◦ A DDVIZIG-re idén is megérkezett a Mikulás	
◦ MHT XXVII. Ifjúsági Napok Baján		◦ Idén is adományoztunk a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ gondozásában élő gyermekek számára	
SZEMÉLYI HÍREK	11	OLVASÓINK ÍRTÁK	47
◦ Elismerés nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából		KÖNYVAJÁNLÓ	47
◦ Elismerés Somogy Megye Védelméért		◦ Dr. Dittrich Ernő: A jövő neve HALÁL/élet? – Megoldás a klímaváltozásra, avagy a változás 6 programja	
VÍZTUDOMÁNY	12	VERS	47
◦ Az 1972-es drávai árvíz meteorológiai-hidrológiai sajátosságai, illetve rövid kivonatok a védekezés napjaiból		◦ Hegedűs László: A Dráva partján	
VÍZ-ÜGYÜNK	21		
◦ III. negyedéves hidrometeorológiai tájékoztató			
◦ Bédai vízpótlás			
◦ Beszámoló az árvízvédelmi és belvízvédelmi művek felülvizsgálatáról			
◦ Vízkárelhárítási létesítmények 2022. évi őszi felülvizsgálata			
HATÁRAINKON TÚL	31		
◦ Állandó Magyar-Horvát Vízgazdálkodási Bizottsági ülés-előkészítő tárgyalás Siófokon			

LŐRINCZ GÁBOR

szakaszmérnök

Sellyei Szakaszmérnökség

Kedves Kollégák és Kedves Olvasók!

Nagy örömmel szolgál, hogy az Igazgatóságunk időszaki lapjában, a Drávától a Balatonig idei utolsó számában én köszönhetem Önöket, s röviden bemutatathatom a Sellyei Szakaszmérnökséget.

A szakaszmérnökség a 2020. év eleji átszervezéssel részben a Kaposvári Szakaszmérnökségtől levált Barcsi Felügyelőség, Barcsi Folyami Felmérő Szolgálat, a Pécsi Szakaszmérnökségtől levált Drávasztári Felügyelőség, valamint a Tapolcai tározó és a hozzátartozó vízfolyások területeiből áll, összesen 1466,00 km²-en. A szakaszmérnökséghez tartozik a Dráva folyó magyarországi 138,2 km hosszú szakasza, valamint a Dráva bal-parti árvízvédelmi fővédvonal 82,77 km hosszban. Ezen kívül a szakaszmérnökség területén található számos „A” és „B” kategóriás vízfolyás is, melyek hossza: 530,45 km. Feladataink igen sokrétűek, az árvízvédelmi töltések, műtárgyak, vízfolyások, tározók fenntartása, kaszálása, a szakaszmérnökség területén található épületek (gátórházak, védelmi központok, irodák) üzemeltetése. A Dráva folyón hajóút kitűzése, parti jelek fenntartása, környezetének tisztítása. Ezen túl a feladataink közé tartozik az idén átadott „Ős-Dráva vízrendszer” fenntartása, ami nem kis kihívás elé állítja a szakaszmérnökség dolgozóit. Elég csak a számokba belegondolni: az érintett terület 572,14 km², 18,6 km új

meder, közel 84 km mederkotrás és több mint 60 db új műtárgy épült a program keretében, nem beszélve arról, hogy az igazgatóság két legnagyobb műtárgya (Cúni duzzasztó, Vízkiviteli mű) is a szakaszmérnökség területén található és értelemszerűen ezek fenntartása is a mi feladatunk.

Az idei év tartósan aszályos időszaka megmutatta, hogy a vízügyi szakma milyen sokrétű. Ugyanis ez az év volt az, amelyben a sok árvíz, belvíz és helyi vízkár védekezés után aszály ellen kellett védekeznünk. Ez egy annyira új és speciális védekezési forma, hogy tapasztalat híján nekünk is tanulnunk-, illetve gyakorlatot kellett szereznünk.

Úgy érzem, hogy az „Ős-Dráva vízrendszer” létjogosultságát bizonyítottuk, ugyanis az aszályvédekezés során több, a területen található horgásztavat mentettünk meg a kiszáradástól, a tógazdák legnagyobb meglepedésére.

A mostanában tapasztalható klímaváltozás is rávilágít arra, hogy az ágazatnak egyre több kihívással kell szembenéznie. Idén aszály sújtotta hazánkat, ezzel szemben a világban számos pontján árvizek ellen kellett védekezni.

Külön öröm és megtiszteltetés számomra, hogy jelen kiadványunkban én, mint „drávai szakaszmérnök” köszönhetem Önöket, hiszen idén ünnepeljük az 1972-es Drávai rendkívüli (LNV) árvíz 50. évfordulóját, amelyről e számunkban bővebben olvashatnak. Remélem, hogy e rövid köszöntőmmel felkeltettem az érdeklődésüket.

Kellemes olvasást kívánok!

Fotók: Drahos Olga - DDVIZIG

Mintavevő Munkacsoportok VII. Országos Mérőgyakorlata 2022. szeptember 6-8.

PÜSPÖK ÁKOS

folyó- és tógazdálkodási referens
Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály

2022. szeptember 6-8. között került megrendezésre a KDTVIZIG szervezésében – a Velencei-tó mellett –, a Mintavevő Munkacsoportok VII. Országos Mérőgyakorlata, melyen a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság 2 fővel képviseltette magát.

Fotó: Püspök Ákos - DDVIZIG

A gyakorlat célja – azon felül, hogy a MSZ ISO 17025-ös szabványnak való megfeleléshez szükség van az évenkénti összemérésekre, az eszközök megfelelő mérésének ellenőrzésére –, egyfajta szakmai információcsere a mindennapi mérési feladatokról, azok nehézségeiről és az esetleges megoldásokról.

Fotó: Horvai Valér - DDVIZIG

Az első nap délutánján Székesfehérvár belterületén történtek mérések a Gaja-patakon, illetve a szennyvíztisztító telep kifolyásánál.

A második nap reggelén a Velencei-tó vizének összemérése következett, majd bemutatót kaptunk a Balatonon alkalmazott, telepített mérőberendezésekről. Délután bemutatót kaptunk a Csákvár melletti területen működő Pro Vértes Alapítvány természetközeli táj- és vízgazdálkodásáról. A nap a műszereink használatával kapcsolatos előadással zárult.

A harmadik nap az eredmények értékeléséből és további szakmai előadásokból állt.

A DDVIZIG mérései megfeleltek a várt eredményeknek, így sikeresen zártuk a mérőgyakorlatot.

Dombvidéki tározók Baranya megyei bejárása a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon

2022. szeptember 13.

TROSZT VERONIKA

területi műszaki referens
Pécsi Szakaszmerőnökség Központ

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság szeptember 13-án tartotta a Dombvidéki tározók őszi felülvizsgálatát, Baranya megye területén.

A nap során a Sarádi-tó, a Barátúri-tó, a Kovács-szénájai-tó és az orfíui Herman Ottó-tó vizsgálatára került sor. A dombvidéki szakbizottság mindent rendben talált a vizsgált helyszíneken.

Fotók: Kovács Tibor - DDVIZIG

21. Pályaválasztási Kiállítás és Szakmabemutató Kaposváron

2022. szeptember 21-22.

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság idén is részt vett a Somogy Megyei Kormányhivatal által megrendezésre kerülő 21. Pályaválasztási Kiállításon és Szakmabemutatón, melyet 2022. szeptember 21. és 22. között tartottak Kaposváron, a Kaposvár Arénában.

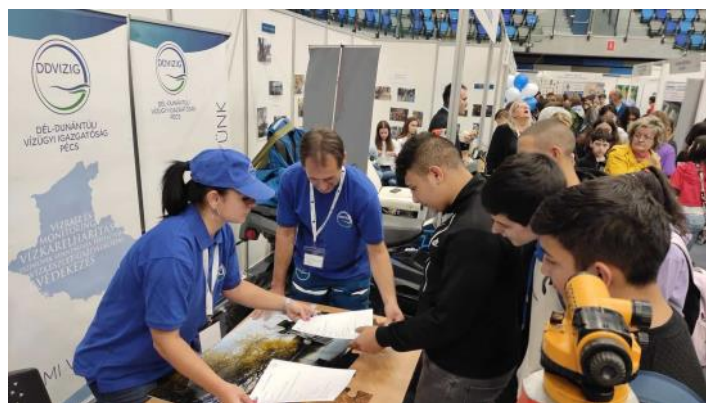

A 2021. év sikereire alapozva az idei évben is egy közösen átgondolt, összehangolt rendezvényen szólították meg a kiállítók a pályaválasztás előtt álló diákokat, szüleiket és tanáraikat.

A tervek szerint idén is Somogy megye valamennyi nagy szakképző intézményét és duális képzőjét bemutató program került megrendezésre, számos vállalat és vállalkozás közreműködésével.

A 61 kiállítót felvonultató rendezvény megnyitóját szeptember 21-én délelőtt 10 órakor tartották, ahol Somogy megye középfokú és felsőfokú szakképző intézményei mellett az egyetemek és a pályaválasztást segítő egyéb szervezetek is megjelentek.

Fotók: Drahos Olga - DDVIZIG

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság különböző nyereményjátékkal, vízügyes műszerekkel, quaddal és szakmai filmekkel, szakmai tájékoztatóval várta az érdeklődőket mindkét napon, a Kaposvár Arénában felállított standján.

Árvízi Műtárgy Felülvizsgáló Szakbizottság bejárása a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon 2022. szeptember 20-23.

VILLÁNYI ZOLTÁN

árvízvédelmi referens

Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság szeptember 20-21-22-23-án tartotta az árvízvédelmi műtárgyak őszi felülvizsgálatát a mohácsi,- drávaszabolcsi,- drávasztárai,- és kaposvári árvízvédelmi szakaszokon.

A Szakbizottság 2022. november 3-án tesz beszámolót a bejárásokról, a felülvizsgálat zárókiértékelő értekezletén.

Fotó: Horváth Zoltán - DDVIZIG

Nemzeti újraminősítő gyakorlat a Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szervezésében

2022. szeptember 24.

VÁRADI NELLI

szakaszmérnök

Kaposvári Szakaszmérnökség Központ

A Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szervezésében 2022. szeptember 24-én került megrendezésre a nemzeti újraminősítő gyakorlat, mely az alapvető vízkárelhárítási tevékenység témakörében került végrehajtásra.

A gyakorlatra a Kaposvári Járáshoz tartozó – Kadarkút, Visnye, Orci és Somogyfajsz – települési önkéntes polgári védelmi mentőcsoportok állománya került bevonásra.

Az újraminősítő gyakorlat a témakör elméleti alapjainak ismertetésével kezdődött, ezt követte a munkavédelmi oktatás, majd szabadtéri helyszínen a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság és a Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság munkatársai ismertették a töltést meghaladó árvíz elleni védekezés-, valamint a buzgár ellen való védekezés módszereit. A védekezési feladatok végrehajtásának szakfelügyeletét Igazgatóságunk Nagyatádi Felügyelőségének kollégái látták el.

A gyakorlat helyszínét Kadarkút Önkormányzata, a gyakorlathoz szükséges eszközöket pedig a Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Kaposvári Katasztrófavédelmi Kirendeltsége biztosította.

A nemzeti újraminősítő gyakorlat sikeres volt, a résztvevők munkáját ezúton is nagyon köszönjük.

Fotók: Kocsis Vilmos - DDVIZIG

Megmérkőztünk két keréken – a DDVIZIG csapata is indult a SZABADICS RIDE-on

2022. szeptember 24.

SZILÁRD ZOLTÁN

kiemelt műszaki referens

Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály

A Szabadics Zrt. meghívására a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság csapata is részt vett 2022. szeptember 24-én a MAPEI Tour de Zalakaros kerékpáros fesztivál keretében megrendezett Szabadics Ride Company Challenge elnevezésű céges csapatversenyen.

A verseny 38,5 km-es távját Igazgatóságunk lelkes csapata 1:28:30 időeredménnyel teljesítette, amellyel a céges csapatverseny kategóriában az összesített 12. helyezést érte el a 36 nevezett csapat közül.

Versenyzőinknek ezúton is sok szeretettel gratulálunk!

Fotók: Facebook / MAPEI Tour de Zalakaros

A DDVIZIG is részt vett a KSZC Lamping József Technikum és Szakképző Iskola Pályaorientációs Nyílt Napján, 2022. október 15-én

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

2022. október 15-én (szombaton) délelőtt pályaorientációs napot és pályaválasztási fórumot tartottak számos szakmabemutatóval az iskola aulájában Kaposváron, ahol a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság is képviseltette magát. Az érdeklődőket vízügyes kisfilmekkel és kvízzjátékokkal vártuk standunkon, de mobilgáttal és quaddal is kitélepültünk a helyszínre, melyek sok látogatót vonzottak.

Látványos szakmabemutatónkkal sikerült felkeltenünk most is az érdeklődést a vízügyes szakma iránt.

Energetikai korszerűsítés a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon

DRAHOS OLGA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

Fotó: Mánfai György - fotóművész

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programban 100 millió forint Európai Uniói vissza nem térítendő támogatást nyert el.

A KEHOP-5.2.2-16-2022-00155 kódszámú, „Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései” elnevezésű pályázat keretében az igazgatóság – a 7623, Pécs Köztársaság tér 3. sz. alatt található – szárnyépületének energetikai korszerűsítését valósítja meg.

Fotók: Drahos Olga - DDVIZIG

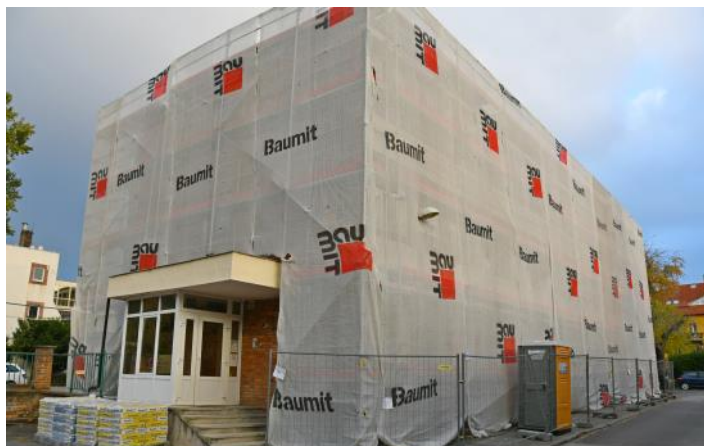

A projekt fő célkitűzése, hogy igazgatósági szinten csökkenjen az elsődleges energiafogyasztás, valamint növekedjen a megújuló energiaforrásból előállított energia.

A projekt hosszú távú célja az energiahatékonyság, az energiatakarékosság fokozása az energetika teljes vertikumában. Ezzel hozzájárulva az energiaellátás biztonságának a növeléséhez, az igen magas energiainport-függőség mérsékléséhez és a környezeti ártalmak csökkentéséhez.

A beruházás során a homlokzati nyílászárók teljes cseréje, az épület külső homlokzati falainak hőszigetelése, a lapostetőn napelemek elhelyezése, a felső záróféldém hőszigetelése, valamint a második emeleti világítás korszerűsítése fog megvalósulni.

A kivitelezési munkák a munkaterület átadásával a nyár végén megkezdődtek, a projekt fizikai befejezésének tervezett időpontja: 2023. június 1.

Fotó: Drahos Olga - DDVIZIG

Dombvidéki bejárás Baranya megyében,
a Pécsi Szakasz mérnökség területén
2022. október 27.

TROSZT VERONIKA

területi műszaki referens
Pécsi Szakasz mérnökség Központ

A Pécsi Szakasz mérnökségen október 26-án tartották a Dombvidéki vízfolyások és tartozékaik 2022. évi felülvizsgálatát.

A bejárás során a bizottság megtekintette az idei évben elkészült munkákat, valamint a jövő évi tervben szerepeltetni kívánt munkák helyszíneit is.

A Bükkösdi-víz (Szentlőrinc és Bükkösd), a Gyöngyös Keleti-ág (Patapoklosi), a Fekete-víz (Okorág), valamint a Karasica-vízfolyás (Villány) megtekintése után kiértékelő értekezletet tartottak Villányban.

Fotók: Kovács Tibor - DDVIZIG

Dombvidéki bejárás Somogy megyében,
a Kaposvári és a Sellyei Szakasz mérnökség területén
2022. október 28.

VÁRADI NELLI

szakasz mérnök
Kaposvári Szakasz mérnökség Központ

2022. október 27-én lezajlott a dombvidéki vízrendezési művek őszi szemléje a Kaposvári és a Sellyei Szakasz mérnökség területén is.

Az öt helyszínen zajló bejárást a Sellyei Szakasz mérnökség Barcsi Felügyelőségének területén kezdte meg a bizottság, a Barcs város belterületi szakaszán lévő Barcs-Komlódsi-Rinya szemléjével.

Ezt követően a Dombó-csatornát tekintették meg Somogyudvarhely településen, majd a Gyékényesi szakaszon is.

Fotó: Boros Bálint - DDVIZIG

A negyedik és az ötödik bejárás helyszín a Kaposvári Szakasz mérnökség területén zajlott, ahol először a Nagyatádi Felügyelőséghez tartozó Taranyi-Rinya vízfolyás kotrási munkáit-, majd a Kaposvári Felügyelőség területén lévő Szennaberki vízfolyás kotrási munkáit nézték meg szakembereink.

A helyszíni szemlék után a Kaposvári Szakasz mérnökség központjában tartottak kiértékelőt. A bizottság a megtekintett helyszínekkel és az elvégzett munkával elégedett volt és megköszönte mindkét szakasz mérnökség munkáját.

A Baranya Megyei
Területi Védelmi Bizottság rendes ülése
2022. november 9.

JUSZTINGER BRIGITTA
PR munkatárs
Igazgatási és Jogi Osztály

A Baranya Megyei Területi Védelmi Bizottság a rendvédelmi szervek megyei képviselői és a helyi védelmi bizottsági elnökök részvételével tartotta meg rendes ülését 2022. november 9-én.

Az elmúlt évek kihívásai, mint a koronavírus-járvány, az orosz-ukrán háború során bekövetkezett humanitárius válság és a jelenlegi energetikai veszélyhelyzet is a védelmi igazgatási feladatok komoly és összehangolt végrehajtását indokolja.

A Baranya Megyei Területi Védelmi Bizottság a rendvédelmi szervek megyei képviselői és a helyi védelmi bizottsági elnökök részvételével tartotta meg rendes ülését. Az eseményen dr. Kádár Pál, az október elseje óta működő Védelmi Igazgatási Hivatal főigazgatója is előadást tartott a védelmi igazgatás átalakuló rendszeréről.

Fotó: Baranya Megyei Kormányhivatal

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot Dr. Makay Gábor gazdasági igazgató-helyettes képviselte az eseményen.

„A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kiemelt partnere”
emlékplakett átadása
2022. november 10.

JUSZTINGER BRIGITTA
PR munkatárs
Igazgatási és Jogi Osztály

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója, Bencs Zoltán „A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kiemelt partnere” emlékplakettet adományozott nyugdíjba vonulása alkalmából Illés Lajosnak, a VIZITERV Environ Kft. ügyvezető-igazgatójának, megköszönve a sokéves, közös munkát.

Fotó: Drahos Olga - DDVIZIG

A DDVIZIG-es emlékplakett átadására 2022. november 10-én került sor Pécsen, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon.

Illés Lajosnak

a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság nevében is
gratulálunk, s nyugdíjas éveikhez további
minden jót és jó egészséget kívánunk!

A MI VÍZÜGYÜNK

Sikeresen lezajlott a DDVIZIG veszélyes gépeinek időszakos munkabiztonsági felülvizsgálata

2022. november 28-30.

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

2022. november 28. és november 30. között sikeresen lezajlott a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén üzemeltetett veszélyes gépek időszakos biztonsági felülvizsgálata.

A munkabiztonsági szakértő mindent rendben talált, s a gépvizsgálat tapasztalatai alapján megköszönte a résztvevő DDVIZIG-es munkavállalók hozzáállását, az ellenőrzés során tanúsított együttműködésüket. Kiemelte a gépkezelők és munkahelyi vezetők segítségét, valamint munka- és tűzvédelmi felelősünk, Fata Gyula precíz előkészítő munkáját is.

A gépeink felülvizsgálata gördülékenyen lezajlott, melyet a munkabiztonsági szakértő és tűzvédelmi főelőadó írásban is tanúsított.

Fotó: Matók Zsolt - DDVIZIG

Látogatás a dunaszigeti fizikai kisminta telepen

2022. december 1.

HEGEDÜS GERGELY

árvízvédelmi referens

Árvízvédelmi és FolyógaZdálkodási Osztály

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság munkatársai 2022. december 1-jén a fizikai kisminta telepen tettek látogatást, Dunasziget településen. A telepen jelenleg a barcsi medencés kikötő és a környező Dráva-szakasz áramlási viszonyainak tanulmányozása zajlik az adott folyószakasz kicsinyített, méretarányosan felépített modelljén.

Fotó: Czirik István - DDVIZIG

Az eseményen betekintést kaptunk a modell kialakításának elméleti hátteréről és gyakorlati megvalósításáról, valamint annak működését is tanulmányozhatunk.

Az eseményen betekintést kaptunk a modell kialakításának elméleti hátteréről és gyakorlati megvalósításáról, valamint annak működését is tanulmányozhatunk.

MHT XXVII. Ifjúsági Napok Baján

2022. december 1-2.

Dr. NAGY GÁBOR

felsővízi vízkészlet-gazdálkodási referens

Vízvédelmi és Vízügyi-gazdálkodási Osztály

A Nemzeti Községi Egyetem Víztudományi Karán, Baján került megrendezésre a XXVII. Ifjúsági Napok, 2022. december 1-2. között. A kétnapos rendezvényen 56 előadás hangzott el és 7 poszter került bemutatásra. Az előadásokban visszatérő témaként merült fel korunk kihívása: a klímaváltozás okozta feladatok és megoldási lehetőségek. Igazgatóságunkat négy kollégánk képviselte előadással. Csütörtökön Schmeller Dalma – Kutatási lehetőségek a villámárvízi veszélyeztetettség vizsgálataiban a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság területének példáján, Danis Alex Roland – Víz a Geodéziában, pénteken Hencsei Bence – Mosonyi Zoltán: Rönkgát építés a DDVIZIG területén, Dr. Nagy Gábor – A vízkészlet-gazdálkodás statikus és dinamikus számítási módszerei címen mutatták be előadásukat.

A záró plenáris ülésen bejelentésre került, hogy az Ifjúsági Napok állandó helyszínéül a Nemzeti Községi Egyetem Víztudományi Kara szolgál Baján. A következő Ifjúsági Napok – a tervek szerint – 2023 szeptemberében kerülnek megrendezésre.

Fotó: Dr. Nagy Gábor - DDVIZIG

Miniszteri és főigazgatói elismerések
nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából
2022. október 26.

KLEIN JUDIT

oktatási, képzési ügyintéző
Igazgatási és Jogi Osztály

Ismét kitüntetésben részesültek a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság munkatársai. Nemzeti ünnepünk, október 23-a alkalmából Nikl Katalin, a Fonyódi Felügyelőség területi felügyelője Miniszteri Elismerő Oklevelet; Jusztinger Brigitta PR munkatárs pedig Főigazgatói Oklevelet vehetett át október 24-én, az Országos Vízügyi Főigazgatóságon.

Fotók: OVF / Romet Róbert

Az elismeréseket sokéves munkájuk méltatásaként, Bencs Zoltán igazgató úr javaslata alapján, Láng István úr, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója adta át.

A kitüntetetteknek szívből gratulálunk és további sikeres munkát kívánunk!

Átadták a
Somogy Megye Védelméért elismeréseket
2022. október 27.

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs
Igazgatási és Jogi Osztály

A Somogy Megyei Védelmi Bizottság október 26-i soros ülésén adták át a Somogy Megye Védelméért elismeréseket a kormányhivatal kaposvári épületében, ahol egyúttal hét napirendi pontot is tárgyalta a testület.

A „Somogy Megye Védelméért” elismerésben azok részesülhetnek, akik kiemelkedően helytálltak az elmúlt évben Somogy megye védelmi igazgatási feladatainak ellátásában.

Fotó: Somogy Megyei Kormányhivatal

Elismerésben részesült Lőczy Szandra kolléganőnk, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Nagyatádi Felügyelőség területi felügyelője, akinek szívből gratulálunk és további munkájához hasonló sikereket és jó egészséget kívánunk!

A díjakat dr. Neszményi Zsolt főispán, a Somogy Megyei Védelmi Bizottság elnöke és Fehér Gábor alezredes, a bizottság titkára adta át a kitüntetetteknek, akiknek szeretettel gratulálunk!

SZÍVÜGYÜNK A VÍZÜGYÜNK

Az 1972-es drávai árvíz meteorológiai-hidrológiai sajátosságai, illetve rövid kivonatok a védekezés napjaiból

HORVÁTH GÁBOR

osztályvezető

Vízrajzi és Adattári Osztály

Előszó

Amióta az emberi civilizáció benépesítette a Földet, állandó harcban áll a természet elemeivel. Ez a harc a környezetünkben lévő folyók árvizeinek minél kisebb kárt okozó levonulásaért is rendszeresen kiújul az ember és a víz között. Magyarország különösen kedvezőtlen helyen fekszik ebből a szempontból. Országunkat az Alpok, a Kárpátok vonulatai övezik. Ezekből a hegyekből levonuló árhullámok az ország mély fekvésű területein lelassulnak, elterülnek, rendszeresen komoly gondot okozva a térség lakosságának. Az elmúlt századok tapasztalatai alapján hazánkban több árvízveszélyre hajlamos folyó - folyószakasz van, pl. Körösök, Tisza, Szamos, Rába, stb.

Ezekből a "menetrend szerinti" árvízveszélyt kialakító folyóktól szerencsére lényegesen ritkábban fordult elő nagy károkat okozó árhullám a Dráván. Az ilyen drávai árhullámok közül is kiemelkedik az 1972-es, a rendszeres vízállás-észlelések drávai időszakának legnagyobb árhulláma.

Az 50 éves évforduló apropóján egy rövid megemlékezéssel szeretnénk tisztelni az akkori kollégák előtt is, akik egyrészt aktívan részt vettek a védekezési munkákban, illetve korábban, még haláluk előtt (Polohn István, † Rács Gyula, † Horváth István, † Fekete Károly, † Heind Ferenc, † Eszéky Ottó, † Molnár Vince), információikkal segítették az árvízi dokumentumok fennmaradását.

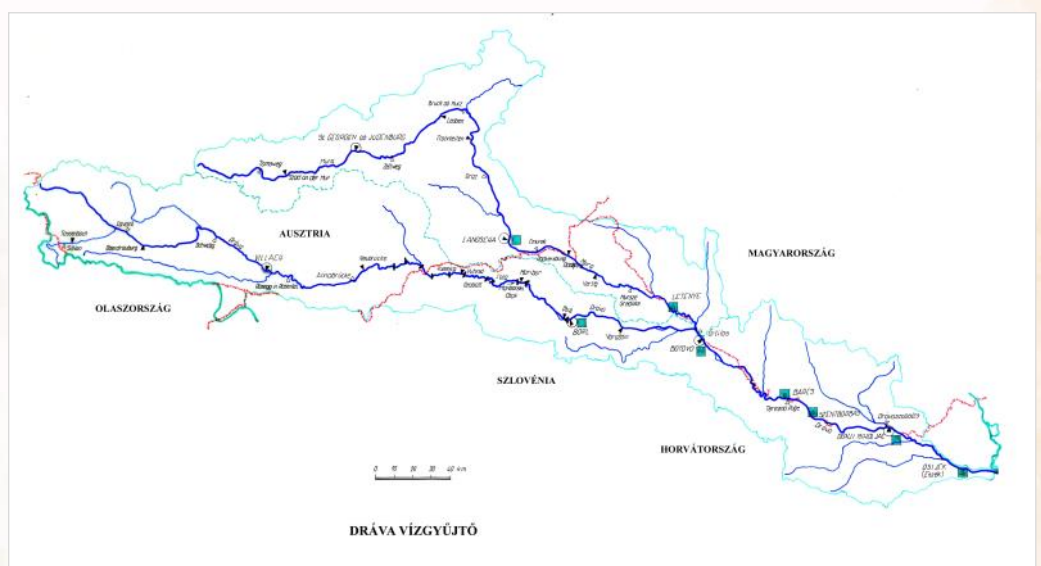
Külön köszönetet kell mondani régi kollégáknak Széles Istvánnak is, aki archív fényképeivel is közreműködött a megemlékezés színesítésében.

Ahhoz azonban, hogy az 1972-es árvíz kialakulását, a helyzet súlyosságát jól lássuk, szükséges néhány mondatban röviden jellemezni a Dráva vízgyűjtőt domborzati, meteorológiai, hidrológiai szempontból. A vízgyűjtő részletes jellemzését Dr. Lovász György "A Dráva-Mura vízrendszer vízjárási és lefolyási viszonyai" című könyve tartalmazza, a rövid jellemzés ezen kiadvány alapján készült.

A Dráva vízgyűjtő rövid, vázlatos jellemzése

A Dráva Magyarország 3. legnagyobb folyója. A teljes vízgyűjtője mintegy 40.000 km². A folyó alapvetően Ny-ról K-i irányú folyással éri el 700 km-es útja után befogadóját, a Dunát. Vízgyűjtőjét két jelentősen eltérő domborzati jelleg jellemzi, ezek az alpi jellegű felső (kb. 2/3) és a Kárpát-medencei alsó szakaszra bontják. A teljes vízgyűjtő hosszú, elnyúlt alakú. A folyó futásfejlétségi értéke 1,34, ami a teljes hossza és a torkolattól a befogadóiig mért egyenes hosszának arányát jelenti. Ez a szám kedvezőbb az árvizek gyors levezetése szempontjából, mint egy széles, szerteágazó, nagy területet lefedő mellékágakkal bíró meanderező folyó esetében.

A vízgyűjtő aszimmetriájára a jelentős bal parti fölény a jellemző 68,9 %, míg a jobb parti területek csak 31,1 %-al bírnak. A legnagyobb mellékága, a Mura is bal parti folyóként ömlik a Drávába, a folyó Magyarországra lépésének őrtilosi szelvényében. (1. ábra)

1. ábra: Dráva vízgyűjtő helyszínrajz

A vízgyűjtőn kialakuló árvízi hatást befolyásoló sok-sok tényező közül ki kell emelni a **hőmérséklet**, **csapadék**, **hó**, **vízjárás** szerepét.

Hőmérsékleti jellemzők

- A mediterrán légtömegek a tavaszi enyhülést a Ny-K-i irányú völgyben általában K-ről (alulról) indítják el, ezzel magyarázható, hogy a Dráván a jeges árvíz kialakulása nem jellemző.
- A magas hegyekben a nyári léghőmérséklet-emelkedés erősebb, mint a domb- és síkvidéki területeken, ez intenzívebbé teszi a nyári hóolvadást.

Csapadék jellemzők

A csapadék évi eloszlására a kettősség a jellemző. A **minimumok** a január, február, március hónapokban a jellemzők a vízgyűjtő egyes részein. A **maximumok** a június - november hónapok közötti időszakban a részvízgyűjtőkön eltolódva a leggyakoribbak. A csapadék kialakításában alapvetően az É-atlanti és a mediterrán hatások vesznek részt. A nagy csapadék-maximumok június és július hónapban fordulnak elő.

- A júniusi csapadék-maximum a vízgyűjtő K-i, DK-i részén, a Gail K-i, a Gurk vízfolyás D-i részén, illetve a Kárpát-medencei területeken a legvalószínűbb.
- A júliusi csapadék-maximumok a vízgyűjtő Ny-i, É-i részén a legvalószínűbbek, ezek az Isel, Möll, Lieser, Gurk vízgyűjtőjének Ny-i, valamint a Lavant, Mura, Mürz teljes vízgyűjtője.
- Az őszi másodmaximumokat a mediterrán D-i áramlatok okozzák. Ezek alapvetően a D-i területekre, a Gail vízgyűjtőjére és a Karavankák É-i -, közvetlenül a Drávába jutó területein jellemzők, K-i irányban hatása gyengülve érezhető.

Hóviszony jellemzők

A hóviszonyokra az időbeni eltolódás a jellemző, mind a hó megjelenése, mind a hó elolvadása tekintetében. A Dráván az alpi területeken a Lieser vízgyűjtőjén indul be általában először az olvadás február végén, március elején, míg a legkésőbb a Gail és a Karavankák vidékén nagyjából egy hónapos késéssel. Érdekesség, hogy éppen ezek a területek kapják a legelső havat is a tapasztalatok alapján. Az olvadás intenzitásában a tavaszi, március végi, áprilisi - májusi időszakok a jelentősek, a hónap végére a vízgyűjtő nagy részén az összefüggő hótakaró megszűnik.

A vízjárás jellemzése

A Dráva vízjárását alapvetően az alpi területek időjárása határozza meg.

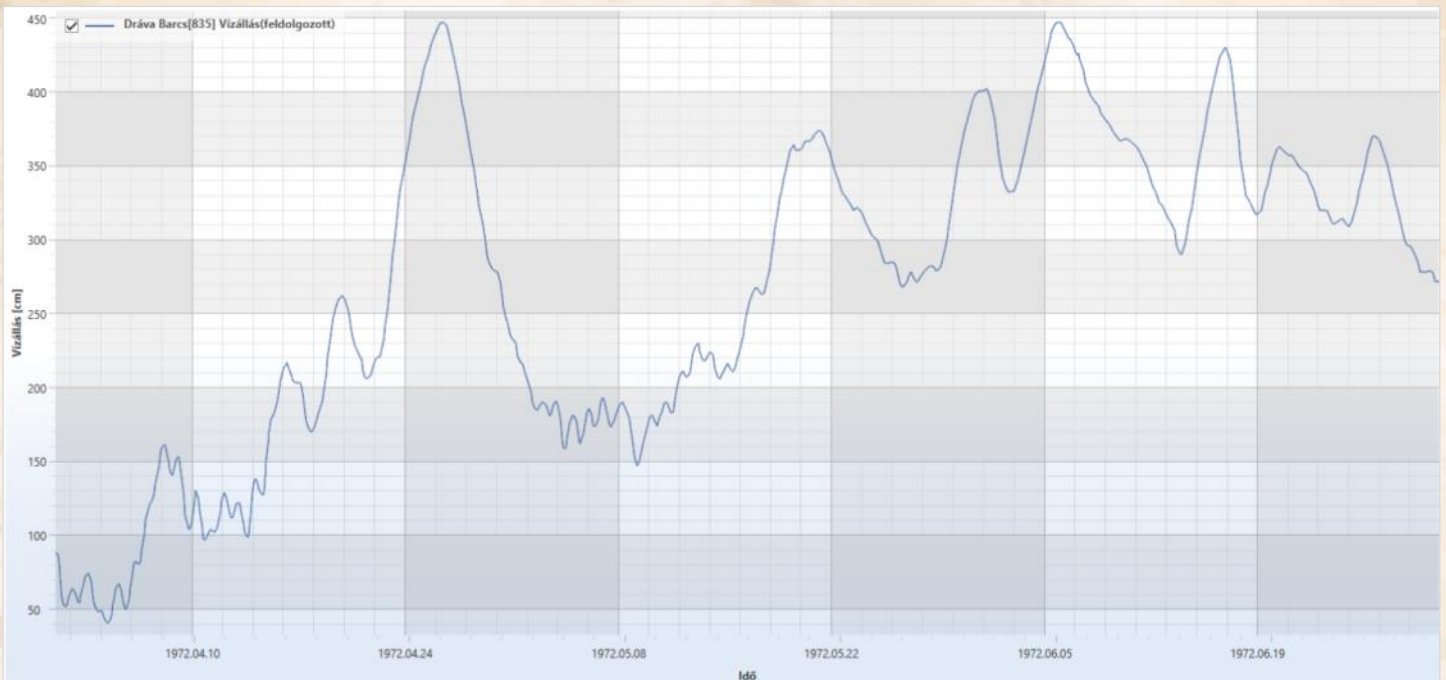
A folyó felső szakaszát (a forrásvidéktől a Lieser torkolatáig) a júniusi nagy vízállások jellemzik. Ettől a szakasztól lefelé kb. Mariborig a májusi nagyvizek a gyakoribbak. A Maribortól lefelé eső szakaszon ismét a júniusi nagyvizek a jellemzőbbek, a Mura torkolatáig. Innen a Mura hatására már ismét májusi maximumokkal bír a folyó, mivel a Mura forrásvidékét leszámítva (júniusi max.) teljes szakaszára a májusi maximumok a jellemzők. Megállapítható a fenti adatokból, hogy extra szélsőségektől mentes meteorológiai években a vízgyűjtő alakja, fekvése, a folyó hossza, a két fő ágon időben eltoltan jelentkező maximumok általában nem "kedveznek" a nagy árhullámok kialakulásának. **Ezek a vízgyűjtő tulajdonságok éreztették pozitív hatásukat egészen 2014 szeptemberéig is, amikor 42 év után az LNV-t 10 cm-re megközelítő, 586 cm-es tetőző árhullám alakult ki Drávaszabolcson.**

Most nézzük meg ezen kitérők után, hogy mi is okozta 1972 júliusában az évszázad legnagyobb tetőző vízállásait előidéző árvizet a Dráván.

Az 1972-es árvizet okozó meteorológiai előzmények, hidrológiai állapotok

Az 1971-72-es tél a vízgyűjtőn az átlagosnál szárazabb, enyhébb volt. Az Alpokban a terület Ny-i, É-i részein kevesebb hó hullott a szokásosnál. Ez a hőtömeg a tavasz folyamán három kisebb árhullámban levonult a folyón, április 26-án 447 cm-rel tetőzött a Dráva a magyar szakaszon, majd június 5-én a második nagyobb árhullám is tetőzött, szintén 447 cm-rel. Ezt követően e hónap 16-án újabb 430 cm-es tetőzéssel vonult le a harmadik árhullám. (2. ábra)

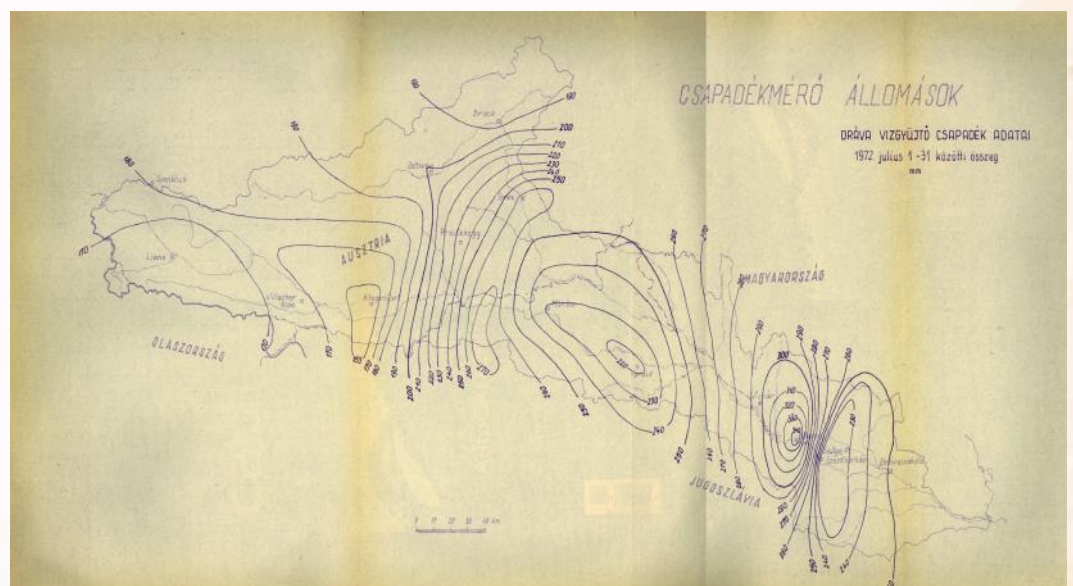
A folyó magyarországi szakaszát a zöldár levonulása után – július elején – a 200 cm körüli vízállások jellemezték, a barcsi vízmércénél. Ez az érték azonos volt a sokéves júliusi átlaggal (1943-1972. között 200 cm). A száraz első félévben a nagyrészt már elolvadt és levonult hőtömeg után a védekezés szempontjából nem magas, induló vízállásra érkezett a század árhulláma.

2. ábra: Dráva barcsi vízállások – 1972. 04. 01. - 06. 30.

A Brit szigetek irányából – Európa közepén áthaladva egészen a Kaukázusig – egy magasnyomású, hűvös légzóna alakult ki július elején. Eközben D-ről Közép Európa-, ill. a Földközi-tenger vidékére meleg, száraz levegő áradt be. Ez a két front a Dráva, Mura, Rába területei felett örvénylett napokon keresztül sávszerűen, zivatartevékenységet kialakítva maga alatt. Ezen zivatározóna hatására nagy mennyiségű, igen heves intenzitású csapadék esett a vízgyűjtő minden négyzetkilométerére, 6-8 nap alatt. Az akkor rendelkezésre álló külföldi csapadékállomások adataiból (3. ábra) a védekezésben résztvevő

hidrológus csoport elkészítette a vízgyűjtő 1972. júliusi izohiéta térképét. A térképeken jól látható, hogy míg a magyar vízgyűjtőn a sokéves júliusi csapadékátlag 60-80 mm, az osztrák, jugoszláv

3. ábra: Vízgyűjtő csapadék izohiéta térképe - Eszék Ottó, 1972.

A DRÁVA-MURA VÍZGYŰJTŐ 1972 JÚLIUSI CSAPADÉK ADATAI																
állomás név	m. A.f.	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	szum.: 10-21	72 július	sokéves júl.
<i>Mura</i>																
Zeltweg	669	20,9	41	5,6	9,6	23,4	48,4	3,3	38	1,3	0,2	3,1	0	194,5	225,3	105
Bruck	485	49,5	38,3	2,3	14,2	13,7	30,9	1,6	0	8,6	0	0	0	155,9	194,7	109
Graz	377	49,5	25,6	8	17,3	33,6	36,2	0	1,7	12,3	0,5	0	0	168,5	263,6	131
<i>Dráva</i>																
Villacher Alpe	2140	14	40	6	9	9	38	7,1	6	0,6	0	5	5,1	139,8	173,7	161
Lienz	676	34	49	0	0,2	2	13	4,4	6,1	0	0,5	0,2	0	109,4	162,7	117
Sonnblick	3106	43	20	7	5,5	1	15	1,6	3,1	3	4	12	1,3	116,5	182,3	125
Preittenegg	1055	51,5	32	5,7	23	18,5	37,4	2,3	9	10	8,1	3,4	0	184,7	271,5	139
Klagenfurt	452	13	45	6,1	13	13	24	13	6	1	0	0	0	134,1	153,6	113
Smartno	452	56	32	6	48	12	11	4	7,2	0,1	0,4	0	0,5	177,2	274,4	161
Maribor	277	29	26	15,5	55	23	14	6	0	6	0	0	0	174,5	229,6	139
Varasd	172	17	25	37	65	36	5	0	0	1	0	19	0	205	215,2	139
Vízvár	125	0,4	30,7	40,9	36	83,5	1	0	0	28	0	12,2	0	232,7	297,3	72
Barcs	107	0,8	11,6	82,6	19,3	76,5	4	0,8	0	59,6	1	6,5	37,3	300	346	70
Szentborbás	99	0	15,3	78,4	11,4	40,5	2,2	0,3	0	10,6	0	34,2	2	194,9	224,9	70
Sellye	110	0	16	96,5	10,8	73,2	2,2	0	0	3,3	0	2,1	0	204,1	229,4	63
Drávazsabolcs	90	0	44	81,1	15,1	44,6	4,3	0	0	1,6	1,6	20,8	0	213,1	250,8	63

4. ábra: A vízgyűjtő 1972. júliusi napi csapadékadatai

területeken 80-150 mm volt, **addig 72-ben 160-340 mm között** mozogtak a csapadékátlagok a területen. A vízgyűjtő D-i, K-i részei kapták a nagyobb, 250-340 mm-t, de a Ny-i, É-i részek is 160-250 mm közötti csapadékkal bírtak. Az 1972. júliusi napi csapadékokat a 4. ábra tartalmazza.

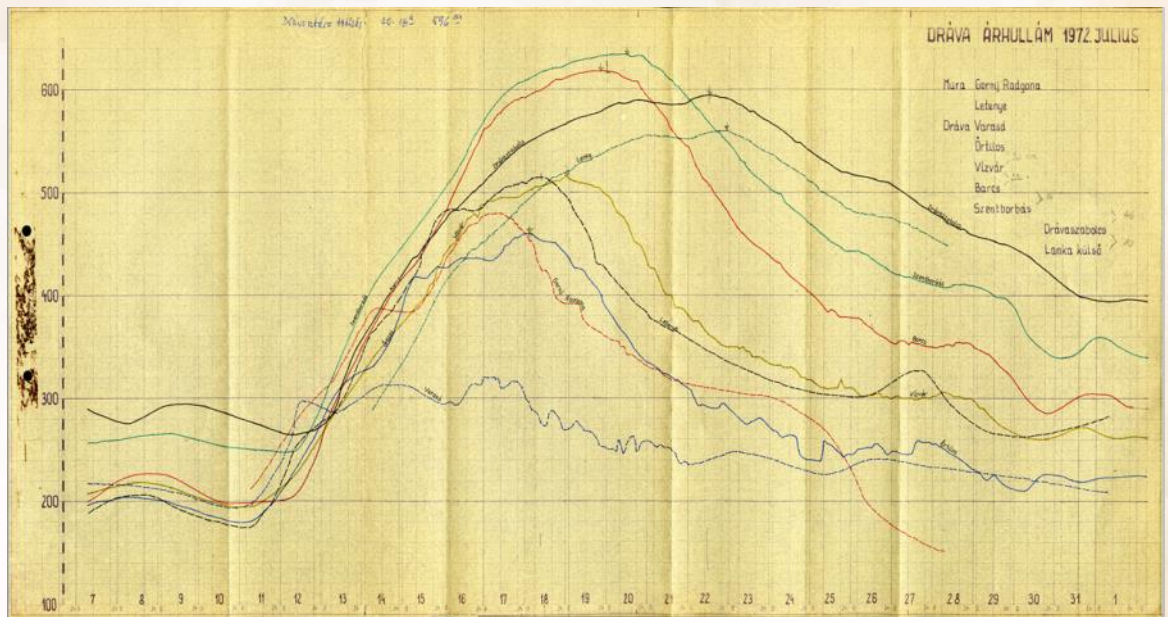
Az előző fejezetben megemlítésre került, hogy a korábbi vízállás adatsorokból az a tendencia volt kiszűrhető, hogy a folyó területein a májusi-júniusi max. víz-állások a jellemzők és a június-júliusi csapadék maximumok a valószínűek.

Most az a helyzet fordult elő, hogy a **teljes Mura-Dráva vízgyűjtő júliusi maximumot kapott**, sőt a D-i, Kárpát-medencei részek kapták a többit az esőből. A kollégák 140 mm

átlagos vízgyűjtőre hulló csapadékot feltételeztek az árhullám kialakítása során. A szárazabb, enyhébb tél után – a már nagyrészt elolvadt és lefolyt hőtömeg utáni alacsony középvízállás ellenére –, a meteorológiai helyzetek rendkívül kedvezőtlen egymásra hatása miatt alakulhatott ki a század legnagyobb árhulláma a magyarországi Dráva-szakaszon. A sikeres prognózis készítését nehezítette, hogy a 70-es években még javában dúlt a politikai ellentét a keleti szocialista és a nyugati kapitalista társadalmak között. Ennek köszönhetően a hidrológiai adatáramlás sem a mai szinten működött. Nem volt internet sem, a távmérőállomások sem léteztek még. A vízállások észlelését emberek végezték, akik táviratokon, telexen továbbították az adatokat a vízrajzi központokba. A Dráva külföldi vízgyűjtőjéről elenyésző információ (csapadék, vízállás) a VITUKI-ba futott be. Nem volt még előrejelző program a folyóra. Az előrejelzések grafikusan, mércekapcsolati görbék szerkesztésével történtek. Nem voltak vízgyűjtőtérképek a nyugati területről. Sajnos az akkori árhullám tetőző vízállásának előrejelzéséhez használt mércekapcsolati görbék már nem állnak rendelkezésre, de egy akkori, az árhullám levonulását dokumentáló grafikus anyag megmaradt. Számítógépes programok hiányában a napi vízál-lásokat kézzel rajzolt grafikonokon követték a pécsi kollégák. (5. ábra)

1972-ben még csak 11 vízerőmű üzemelt a Drá-ván, a mai horvát – számunkra legjelentősebb –

szakaszon egy sem. Ma 22 db működik, a három alsó Órtilos felett horvát területen, a varasdi a legnagyobb 100-, a Csakoveci 50 millió m³-rel.

5. ábra: az árhullám grafikus ábrázolása az 1972-es technológiával (vízrajzi csoport)

Az erőműnek árhullám módosító-, optimális üze-melés esetén árhullám csökkentő hatása így nem volt a 72-es árvíz idején.

Ilyen adathiányos, „nomád” körülmények között készült előrejelzés a barcsi vízmércére az eddigi LNV-t 20-30 cm-rel, Drávaszabolcsra az eddigi LNV-t 30-50 cm-rel meghaladóra prognosztizálta. Barcs esetében 618 cm-rel tetőzött a folyó néhány cm-rel az előre jelzett érték alatt, míg Drávasza-bolcsra 26 cm-rel volt több a prognózis a tényle-ges, 596 cm-es értéknél.

Védekezési tevékenység

A heves és nagytömegű csapadék hatására gyorsan emelkedő, meredek árhullám alakult ki a fo-lyón. A védekezési tevékenységet a hidrológus csoport kezdte meg. A heves esőzés hatására el-kezdték a kollégák „nyomozni” a felső szakasz-on történtek után. Mivel az igazgatóság nem ren-delkezett napi meteorológiai, vízrajzi adatokkal a külföldi vízgyűjtőről, ezért a VITUKI a Nyugat-dunántúli VÍZIG hidrológusaitól kért információt. Ha nehezen is, de lassan összeálltak a vízgyűjtőre hullott csapadékatok. A kollégák Eszék Ottó vezetésével a rendelkezésre álló ke-vés, korábbi, használható árhullámból készítettek

előrejelzéseket a varasdi, letenyei, őrtilosi, barcsi, szentborbási, drávaszabolcsi mércék mércekapcsolata alapján. Nem volt a vízgyűjtőről átfogó a meteorológiai, hidrológiai állomásokat is tartalmazó térkép a helyi szakemberek számára.

Az igazgatóság 88 km hosszú, Dráva bal-parti töltésszakaszon védekezett, az országhatár és Drávatamási között. Ebből 35 km az országhatár - Szaporca között fejlesztés előtt álló I. rendű, nem kellően magas és állékony töltés volt. A Cún-Drávatamási közötti szakaszt a kb. 200 éves megyei töltés képezte, amit 1966-ban vett át kezelésbe az igazgatóság teljesen elhanyagolt állapotban; védőképessége nagyon kicsi volt, műtárgyai előregedtek. Ezt a szakaszt az igazgatóság az eltelt 6 év alatt lehetőségeihez mérten rendbe tette, de számtalan tennivaló volt még rajta. Ráadásul Drávasztára térségében nem volt kiépítve a védelmi rendszer. A védvonalon belül elhelyezkedő nyárigáton a Dráva-menti Talajvédelmi Társulat védekezett 19 km hosszban. A védendő terület 23700 ha volt, 26 településsel.

Ezen a nem kellő biztonsággal rendelkező gátrendszeren kellett szembenézni – az előrejelzés szerint – az évszázad árvizével.

1972. 07. 15.

A folyó a barcsi vízmércén 8 órakor elérte a 431 cm-t, ekkor a védelemvezető elrendelte az I. fokú árvízvédelmi készültséget a Dráva II. - III. védelmi szakaszain. Még délután meghaladta a 460 cm-t. II. fokozat elrendelve, majd 23.45-kor a III. fokozatú szintet. A védelmi szakaszokon – a védelmi terveknek megfelelően –, a nap során a védekezést irányító műszaki kollégák elfoglalták területüket.

A védelem stratégiája az volt, hogy lehetőleg minél nagyobb időelőnnyel lehessen a védvonalakon az erősítéseket megkezdeni. Elkezdődött a gépi erők felvonultatása, a védelmi anyagok kiszállítása a védendő szakaszokra. A tervekben szerepelt a Drávasztára-Révfallu között hiányzó töltés építése, a Sztára védelmét szolgáló lokalizációs töltés építése, a védvonalak gyenge pontjain tartalék depóniák létesítése, a töltésen átmenő utak, műtárgyak nyiladékainak elzárása, URH-vonalak kiépítése, megyei és helyi tanácsi szervek értesítése stb...

1972. 07. 16.

Az előkészületi munkák folytatódtak. Megjelentek az első közeros alakulatok. A vízszint gyorsan emelkedett, emiatt a tervezett, hiányzó Drávasztára-Révfallu közötti töltést nem lehetett már meg-

építeni. Minden plusz erőt Drávasztára védelmére kellett irányítani. Beindultak a községet védő lokalizációs töltés előkészítő munkái. El lett rendelve a nyárigáton is a III. fokú készültség, elkezdődött a meglévő gáton a nyúlgát építése, a töltés erősítése. Szükségessé vált az Árvízvédelmi Területi Bizottság összehívása. Az ülésen elhangzott, hogy a kisvízfolyásokon (Karasica, Fekete-víz) az árhullám levonulása megtörtént, így minden erőt a Dráva kell összpontosítani. A bizottság tájékoztatva lett arról, hogy a nyárigát nagy valószínűséggel az áradást nem tudja tartani, így Ilma-pusztá, Majláth-pusztá, Révfallu kiürítését meg kell szervezni.

1972. 07. 17.

Megjelentek az első buzgárok Tésenfa körzetében, Mattynál pedig az átázott töltést bordás megtámasztással kellett erősíteni. Már ebben az időszakban elkezdődtek a sztárai nyárigáton a vízbetörések, amik a töltésen a védekezést egyre inkább ellehetetlenítették. A védekezők derékig a vízben állva tartották és adogatták a zsákokat, hogy megakadályozzák a szakadást. Csak ilyen hősiesség védekezés árán lehetett néhány órával a szakadást késleltetni, hogy a lokalizációs töltésépítők kellő szintig ki tudják a falu védelmét szolgáló töltést építeni. Közben az állandó esőzések a töltéseken való gépkocsimozgást egyre jobban nehezítették. A vízszint éjszakai figyelése lehetetlen volt. Révfallu községet 21.25-kor körülzárta a víz, a faluval a telefonos összeköttetés megszakadt. A víz egyre emelkedett: Órtiloson 460 cm, Baracson 592 cm, Drávaszabolcson 546 cm volt a mért adat. A védelemvezetés a teljes vonalon általános mozgósítást rendelt el. Megjelentek a társ-vízügyi szervezetek egységei (bajai, fehérvári vízígek, VITUKI, ÁBKSZ).

1972. 07. 18.

A védvonalon a 610 cm-res, előre jelzett víz kivédésére szükséges előkészületi munkák befejeződtek. A Vejtinél lévő fatelep és Ilma-major kiürítése megtörtént. A Vejtinél lévő kisebb nyárigát védelmét fel kellett adni. Majláth-pusztá kiürítésére 70 gépkocsi állt elő. A KÖJÁL a térségben lévő méregraktárakat kiüríttette. A tetőző vízhozam mérésére a VITUKI mérőcsoportja bevetésre került. A folyamatos esőkben állandósultak a buzgárok, a védekezők embertelen körülmények között védekeztek. Megindultak a védelmi anyagok az ország minden igazgatóságáról, tartalék zsákokat a Gabona Tröszt

küldött. A bűvárcsoportok állandóan bevetésben voltak a fóliaterítéseknél. A 19 km hosszú nyárigáton már több helyen bukott a víz. A további védekezés már életveszélyes lett volna, ezért a védekezést a teljes szakaszon fel kellett adni. A nyárigát betöltötte feladatát: kitarzott addig, míg befejeződött a lokalizációs töltés építése Drávasztáránál, közben folytatódott a lokalizációs töltésmagasítás Vejtinél. A teljes védelmi szakaszon tucat-szám keletkeztek már ebben az időben a buzgárok. Volt olyan szakasz pl. Felsőszentmárton, ahol az 1966-os gátszakadás helyén 80 db buzgár keletkezett egy nap alatt.

1972. 07. 19.

A Majláth-pusztai gátszakadások miatt a lakosság kitelepítése megtörtént (170 fő). Döntés született a nyárigát által védett területek kiürítésének befejezéséről. Zalátánál a fatelep védelme érdekében egy üzemi kezeléssel nyárigáton robbantással kellett a korábban betört vizet visszavezetni a hullámtérbe. További 300 fő honvédségi-, 400 fő pécsi-, s 600 fő mohácsi közerő érkezett Majláth-pusztára. Az átázott fővédvonalon a gépkocsik gyakran lecsúsztak a gátról, az anyagot vízen kellett a szükséges helyekre szállítani. Újabb bűvárok, az MHSZ bűvárai is megérkeztek. A buzgárosodás állandósult ezen a szakaszon is. A töltésépítés közben a víz a magas partokat is több helyen átlépte, ezért átcsoportosításokat kellett végezni, a megyei töltés végénél a zalátai vasúti töltésnél, ill. a Sellyei-Gürүнél. Szintén feszült volt a helyzet Drávakeresztúrnál. A 350 m hosszú keresztgát átázott, a zsilipnél erős

csurgás volt tapasztalható. Itt is töltésláb megtámasztás- és új, 150 m hosszú töltés építése kezdődött. Szentborbásnál a megyei töltésen lévő közúti átjáró el lett zárva.

1972. 07. 20.

A helyzet tovább romlott. A víz még mindig áradt a teljes védvonalon. Minden eshetőségre felkészülve riasztották Vejti lakóinak kitelepítésére az érintett szállító egységeket. Közben újabb esők fokozták a nehézségeket a védekezésben. Fokozni kellett a fő védvonalon a munkákat. Újabb közerők érkeztek: 300 fő katona és 1000 fő dolgozó.

Kémesnél a víz 60-80 cm-rel haladta meg a töltés magasságát. Teljes erővel folyt a

gát magasítása. Vejtinél a fatelepet sikerült lokalizációs öltés építésével megvédeni a TSZ embereinek a segítségével. A viharos szél egyre jobban felkorbácsolta a hullámokat, amik felfutottak a koronára, amely járhatatlanná vált. Hordsaroglyával kellett a zsákokat szállítani. Szentborbáson 10 órán át 634 cm-es értékkel tetőzött a Dráva. Ez 31 cm-rel volt magasabb, mint az eddigi maximum. Tovább fokozódott a buzgár tevékenység. Egy 2 km-es szakaszon 120 db buzgárt kellett bevédni.

1972. 07. 21.

A víz a legfelső védelmi járásban lassan apadni kezdett, de Drávaszabolcs térségében most kezdett kritikussá válni a helyzet. Drávaszabolcsnál a nyárigáton áttörő víz a Fekete-víz depóniáját

meghágta és annak teljes elhabolását veszélyeztette. Az öblözetbe zúdult víz visszavezetése céljából a nyárigátat több helyen fel kellett robbantani.

Nyárigát szakadása

Bűvárok a töltéserősítésen

Ekkor már a vízszint a szabolcsi mércén 586 cm volt, 24 cm-rel több, mint az eddig észlelt szint. A rend fenntartása érdekében a karhatalom egységei is bevonásra kerültek. A megyei töltésen több helyen is kritikussá vált a helyzet Cún és Szaporca között. Ez volt a védekezés legkritikusabb időszaka. Szinte az egész szakaszon buzgár-elfogások, fóliázások, megtámasztások történtek. Az irreális állapotok ellenére sikerült gátszakadás nélkül átvédekezni a napot.

Szentborbás – volt gátórház

1972. 07. 22.

A felső szakaszon további apadás volt észlelhető, ezért a védekezés fő iránya a Cún-Drávaszabolcs-Matty térségére összpontosult. Majláthnál elkészült a lokalizációs töltés, így Vejti és Hirics községek mentesültek egy esetleges cúni szakadás esetén az elöntéstől. A felső szakaszon megkezdődtek az előkészítő munkák a víz visszavezetésére.

A szabolcsi mérce 12.00-kor 596 cm-rel tetőzött,- 32 cm-rel az eddigi maximum felett,- és 26 cm-rel az előrejelzett alatt; a gátszakadások az előrejelzett értéket csökkentették. Közben újabb esők voltak a területen. Vejtinél újabb vízfeltörés történt, amit pátrialemazzal kellett körbevédeni. Cún térségében a töltést csak gyalog lehetett megközelíteni.

Bordás megtámasztás

1972. 07. 23.

A teljes magyar szakasz apadásnak indult. Jugoszláv területen Dárda térségében több gátszakadás is volt a Duna irányába. Kémesnél befejeződött a lokalizációs töltés építése. Teljes erővel beindult az öblözetekben lévő víz visszavezetése, ahol lehetett gravitációsan, ahol nem szivattyúval. Az apadás ellenére a fő védvonalon még több tucat buzgárt kellett hatástalanítani.

1972. 07. 24.

A tényleges védekezési munka gyakorlatilag befejeződött, a figyelőszolgálat járőrözött, a közérő és segéderő lassan levonult a gátokról. Mindenhol a vizek visszavezetése jelentette a fő feladatot a dolgozóknak.

1972. 07. 25.

A felső védelmi vonalon 25-én II. fokúra csökkent a védekezés.

Sellyei védelmi központ irányító személyzet

- Horváth István védelemvezető
- Makai Sándor felügyelő (részben)
- id. Tölgyesi János ny. felügyelő †
- Varga Viktor irodavezető

III/1 Cúni gátörjárás: Rács Gyula †
Tápai Antal

III/2 Vejti gátörjárás: Id. Plecskó Mihály †

III/3 Zaláti gátörjárás: Makai Sándor (részben)

III/4 Révfalui gátörjárás:
Drávasztára: Heindl Ferenc †
Fekete Károly †

Drávakeresztúr: Polohn István

III/5 Felsőszentmártoni gátörjárás:
Várkonyi Tibor
Kátai László

III/6-7 Szentborbási, Tótújfalui gátörjárások:
Baranyai Ernő †

Részt vettek még a szakszolgálatok vezetői

- Knezevics Viktor robbantómester (Majláthpusztai nyárigátnál)
- Polgár Károly bűvárcsoport vezető
- Csigó Károly † hírközlés vezető
- Steiner Ferenc † védelmi osztagvezető

(Forrás: Horváth István 2012-es előadása)

1972. 07. 26. – 08. 02.

Az alsó védelmi szakaszon II. fokúra csökkent a védekezés. Az anyagok visszanyerése, bontása, a helyreállítási munkák augusztus 2-ig tartottak.

A védekezés során a fővédvonalon összesen 11,4 km-nyi hosszúságú nyúlgát épült földből, 5,4 km-nyi töltéserősítés készült földből, korona, nyomópadka rendezés 24,6 km-nyi, ideiglenes védvonal építés 3,4 km-nyi, bordás töltésmegtámasztás homokzsákkal 9,6 km-nyi, terméskővel 0,4 km-nyi, fóliaterítés 4,1 km-nyi, szádfalazás pátrialemezből 145 fm-nyi, fapallóból 15 fm-nyi, jászolgát fapallóból 200 fm-nyi.

A védvonalakon összesen 54610 m³ földet mozgattak meg, ebből 515566 db zsákot töltöttek meg.

2746 t terméskő került beépítésre, 726 db 4 m-es pátrialemez került leverésre, majd visszanyerésre. Fóliából 13014 kg került leterítésre, s 1500 kéve rőzse, 1400 db karó, 6 m³ fenyődeszka, 36704 db fáklya lett felhasználva.

A területen 32 db földmunkagép, (kotró, toló, nyelő) dolgozott. A gépjármű (tehergépkocsi, személygépkocsi, autódaru, autómentő, műhelykocsi, vontató, lakókocsi) 338 db mozgott a szakaszon: A vízi járművek száma 27 db (vontató, tanyahajó, uszály, motorcsónak, ladik) és 1 repülőgép volt.

A 19 napos védekezés során a résztvevő védekezők **43091 munkanapot** teljesítettek, **a kritikus napokon a két védelmi körzetben több mint 3-3 ezer ember dolgozott a gátakon!**

	II. védelmi szakasz										III. védelmi szakasz				
	szék	szék	gép, autó	terület	hossz	szélesség	terület	szék	szék	gép, autó	terület	hossz	szélesség	terület	
július 26.															
július 27.	1388	27	44	4188	3,8	130		100	8	30	2088	8000		1888	
július 28.	1031	21	42	8900	18,3	179	1788	1411	9	30	1878	488		888	
július 29.	805	18	40	14000	30,8	110		2128	3287	3	28	2188	3000	888	
július 30.	2314	33	101	11300	31	180		8088	1754	1	29	888		2188	
július 31.	8879	34	82	15000	25	160		1488	2477	2	30	1888	288	888	
augusztus 1.	2190	24	81	23118	8,1			1888	3148	2	30	1888			
augusztus 2.	1900	28							1280						
augusztus 3.	1207								880						

Tanulságok

Az 50 éve történt események rávilágítottak arra a tényre, hogy az árvizek ellen megvívandó sikeres harcot már évekkal az árvizes időszak előtt el kell kezdeni. A töltések nem megfelelő állapota lényegesen megnehezíti-, sok esetben tönkre is teheti a védekezést. A hatvanas években az igazgatóság kezelésébe került megyei töltés rendkívül elhanyagolt állapotú volt. A hatvanas évek árvizei által megviselt és elhanyagolt töltéstartományon, az országban folyó töltés-építések (Duna, Rába...) elvonták a szükséges pénz egy részét, így csak a leggyengébb pontokon lehetett javítani a védelmi vonalakon. A kor politikai körülményei miatt a nyugati vízgyűjtőről az igazgatóság szakemberei – önhibájukon kívül – minimális információval rendelkeztek. Nem volt még kellően kiépítve az információs lánc a

vízgyűjtőn vízgazdálkodást végző szervezetek között. A hírközlési feltételek kezdetlegesek voltak, a gátak mentén nem volt állandó hálózat kiépítve. A **fővédvonalat** a víz sehol sem tudta áttörni. Ez olyan egységes-, a helyzetet uraló irányításnak, a gátakon félelmet nem ismerő önfeláldozó embereknek volt köszönhető, akik hivatásuknak érezték a munkájukat, s tudták, hogy rajtuk múlik emberek sorsa, a gátakkal védett területek anyagi biztonsága. Kitént, hogy a jó előrejelzésnek mekkora szerepe van a sikeres védekezésben. Szerencsére a kor minden technikai hiányosságát tudta ellensúlyozni az igazgatóság nagyszámú szakembergárdája, akik kellő gyakorlattal, összehangolt ismeretekkel, minden szakaszon kellő időben ott tudtak lenni, és irányítani a fáradságot nem ismerő védekezőket.

Szádolás

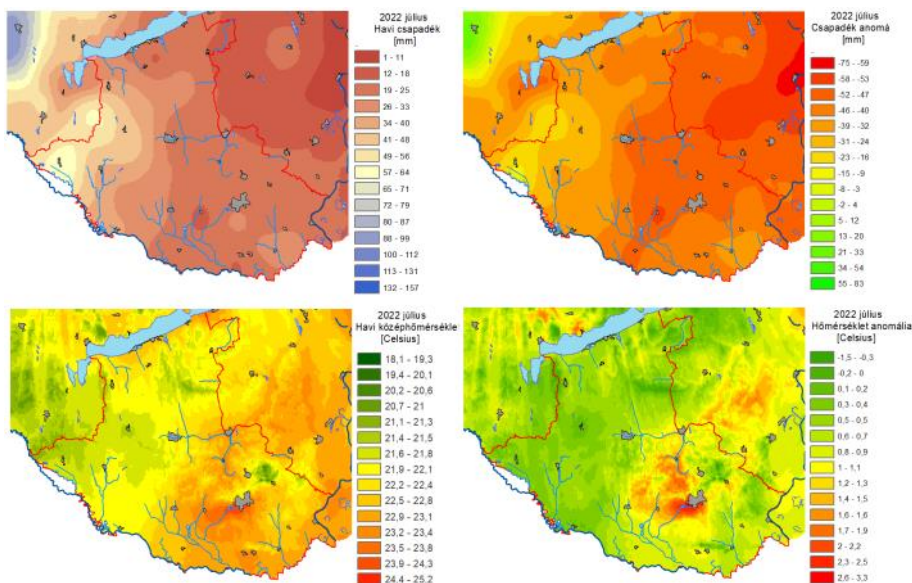
A védekezési tevékenységek rövid kivonatolása az 1972-es árvízi zárójelentés, illetve Horváth István akkori védelemvezető anyaga alapján készült.

Meteorológiai értékelés

Július

2022 júliusa rendkívül csapadékszegény volt. Ezúttal inkább a somogyi területek voltak a csapadékosabbak, annak is leginkább a nyugati részei, de ezen területek nagy részén sem esett le a szokásos havi csapadék fele sem. A legtöbb csapadékot Berzencén mértük (62 mm)-, Baranya viszont még ennél is csapadékszegényebb volt. Szentlőrincen mindössze 16 mm-t mért az automata csapadékmérő műszer. A havi középhőmérsékletek 22-24 °C körül alakultak.

A nyugati részek voltak a hűvösebbek, a keletiek pedig – főleg Pécs környéke – voltak a melegebbek. A havi középhőmérsékletek nyugaton 0,2-, míg Pécs környezetében 2,5 °C-al haladták meg a szokásos értékeket.

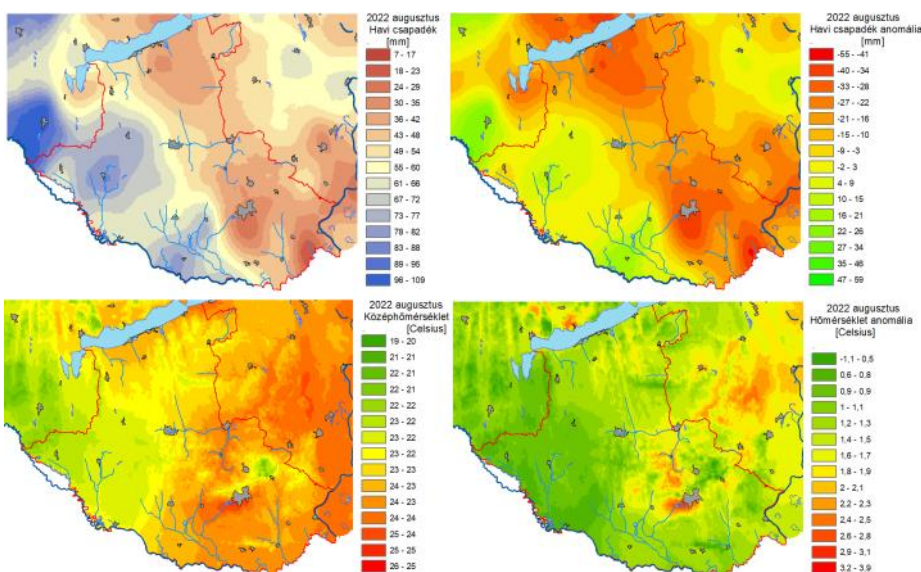

A 2022. júliusi csapadék [mm], csapadék anomália [mm], havi középhőmérséklet [°C], és havi középhőmérséklet anomália [°C] értékei a DDVIZIG területén.

Augusztus

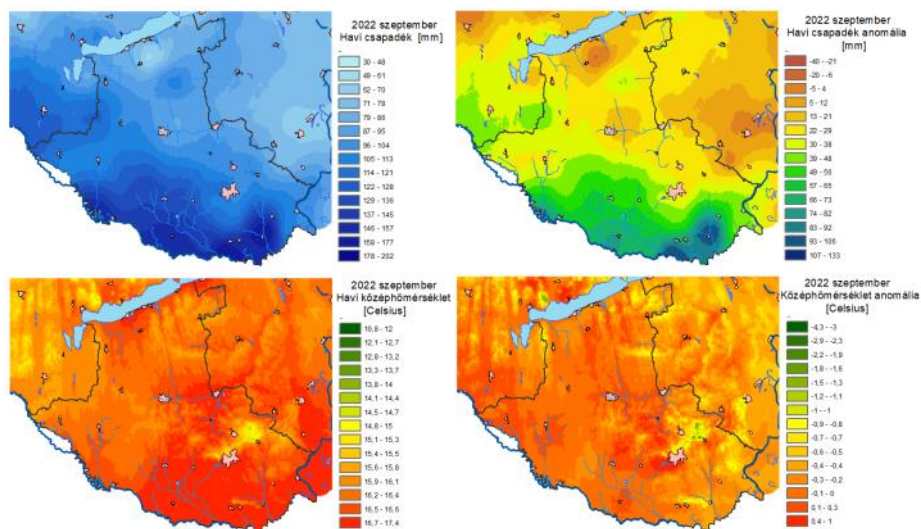
2022 augusztusa csapadék szempontjából meglehetősen kettős volt. Az igazgatóság nyugati, délnyugati részei az átlagnál több-, míg az északi és a keleti részek az átlagnál kevesebb csapadékot kaptak. A legtöbb csapadékot Felsőszentmártonban mértük (109 mm), a legkevesebbet pedig Kölkeden (30 mm), de nem sokkal több csapadék hullott le a Balatontól délre eső területeken sem. (Balatonlelle: 38 mm)

A havi középhőmérsékletek 22-23 °C körül alakultak. Ezúttal is a csapadékosabb nyugati részek voltak a hűvösebbek. A havi középhőmérsékletek nyugaton 1,0 °C-al-, míg Pécs környezetében 2,5 °C-al haladták meg a szokásos értékeket.

A 2022. augusztusi csapadék [mm], csapadék anomália [mm], havi középhőmérséklet [°C], és havi középhőmérséklet anomália [°C] értékei a DDVIZIG területén.

2022 szeptembere meghozta a csapadékokat. A hónap során a számtalan záporból, zivatarból – különösen a déli részeken – jelentős mennyiségű csapadék hullott le. A havi csapadék mennyisége mindenhol meghaladta a sokéves átlagot, de délen több mint a kétszerese is lehullott. A legtöbb csapadékokat – a múlt hónaphoz hasonlóan – Felsőszentmártonban mértük (181 mm) -, míg a legkevesebbet Mernyén (81 mm). A havi középhőmérsékletek 15,5-16,2 °C körül alakultak, melyek körülbelül az évszaknak megfelelőek. A hónap eleje volt a melegebb, majd az időjárás a hónap közepétől jelentősen hűvösebb lett.

A 2022. szeptemberi csapadék [mm], csapadék anomália [mm], havi középhőmérséklet [°C], és havi középhőmérséklet anomália [°C] értékei a DDVIZIG területén.

Elmondható, hogy a kérdéses három hónap területileg meglehetősen eltérő csapadékmennyiséget mutatott. A déli, Dráva menti és a nyugati területek az átlagnál csapadékosabbak voltak. Az igazgatóság többi részén inkább a csapadékhiány volt a jellemző.

	VII.		VIII.		IX.		VII - IX.	
	2022	Átlag	2022	Átlag	2022	Átlag	2022	Átlag
Ádánd	13	-	34	-	91	-	138	-
Balatonlelle	24	-	36	-	85	-	145	-
Berzence	62	-	75	-	105	-	242	-
Bükkösd	21	74	67	55	110	70	198	199
Drávaszabolcs	17	54	64	54	179	56	260	164
Drávasztára	17	58	48	53	170	59	235	170
Kálmáncsa	27	-	85	-	137	-	249	-
Kaposvár	22	70	48	70	84	72	154	212
Kémes	24	-	71	-	143	-	238	-
Kölked	18	65	30	67	118	59	166	191
Magyaregregy	23	90	40	74	96	65	159	229
Máza	30	-	47	-	95	-	172	-
Mernye	44	68	57	68	81	67	182	203
Nagyatád	35	76	85	69	100	79	220	224
Nagybajom	42	-	76	-	103	-	221	-
Pécsvárad	25	65	41	65	87	63	153	193
Sásd	13	64	47	69	118	72	178	205
Szederkény	20	-	40	-	127	-	187	-
Szentlászló	20	72	75	62	125	72	220	206
Szentlőrinc	16	-	80	-	131	-	227	-
Villány	22	63	46	70	175	67	243	200

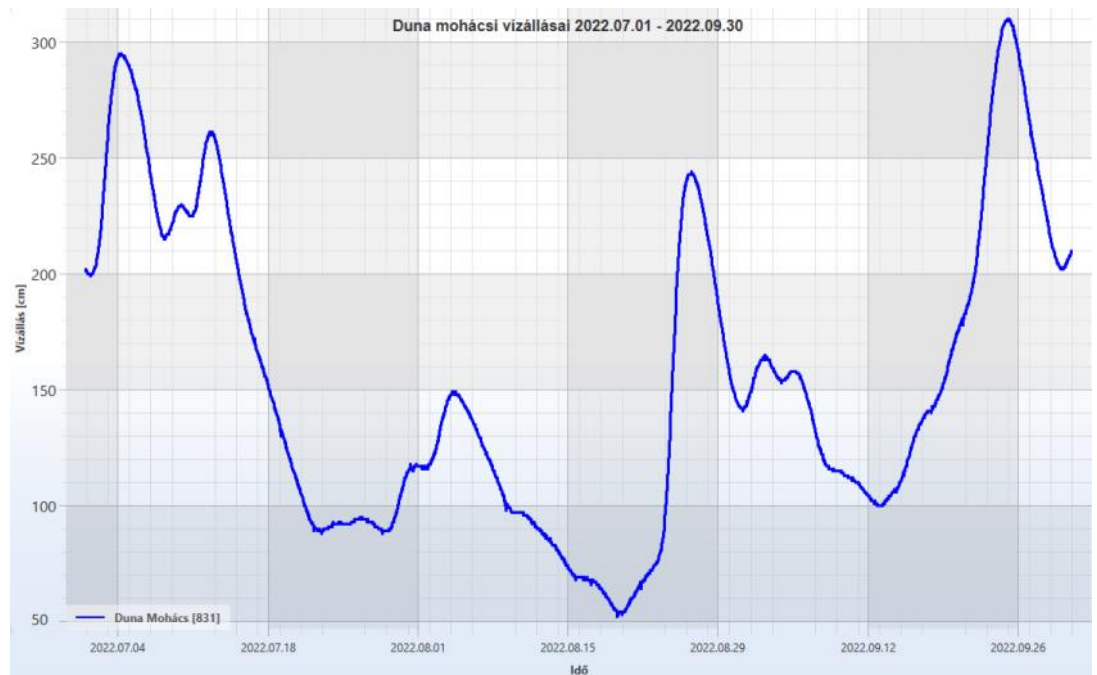
Az igazgatóság által mért idei havi csapadék és sokéves havi átlagcsapadékok táblázata

A felszíni vizek hidrológiai jellemzői

Folyók, patakok vízjárása

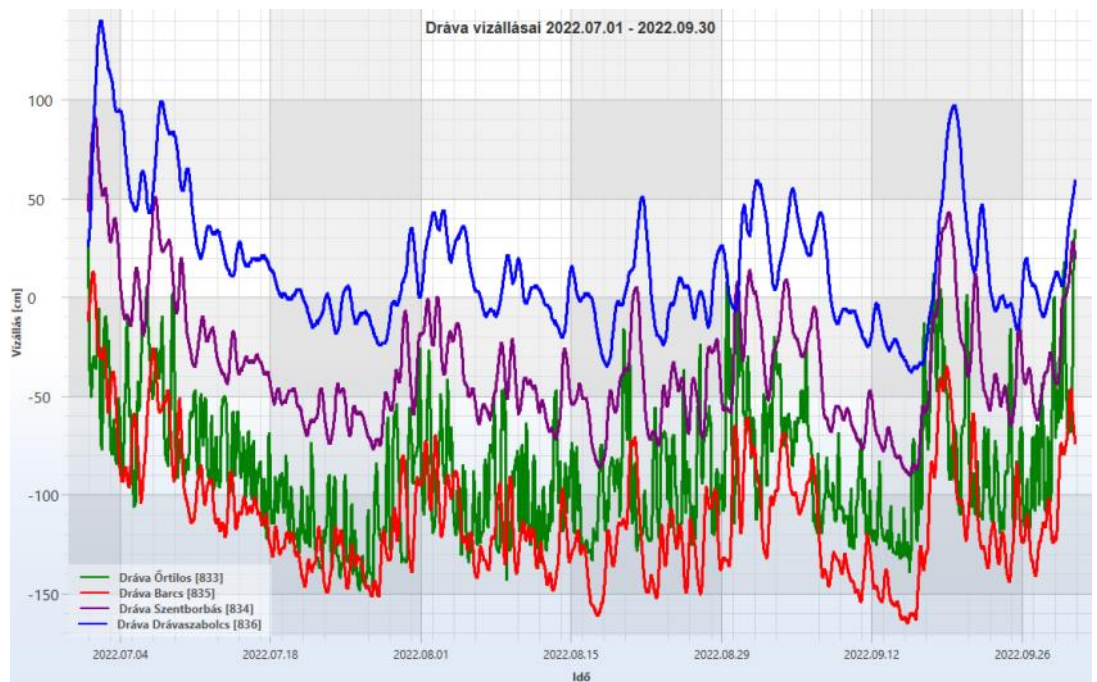
DUNA

Július elején, augusztus végén és szeptember végén is gyors vízszint-emelkedés következett be a Duna felső vízgyűjtőin történt esőzés miatt. A vízállás a mohácsi szelvényben július 4-én 295 cm volt, utána apadó tendencia jellemezte a folyó vízjárását a rendkívül aszályos, nyári időszakban. Augusztus elején kisebb vízszintemelkedés figyelhető meg (augusztus 4-én 149 cm), majd újra apadó tendencia következett be. Augusztus 19-én a vízállás 52 cm volt, ami csak **2 cm-rel maradt el a valaha mért legkisebb vízállástól** (LKV: 50 cm, 2018. 10. 27-én).

DRÁVA

A Dráva vízjárását júliustól szeptember végéig a kisvizek jellemezték. Július elején és szeptember közepén figyelhető csak meg jelentősebb vízszint-emelkedés. A legkisebb vizek szeptember közepén voltak (kivéve Őrtilos). A februárban mért két új LKV értéktől – a júliustól szeptemberig tartó időszakban – Őrtilos állomáson a legkisebb vízállás -148 cm volt július 26-án (a februári LKV értéktől 32 cm-rel marad el), Barcs állomáson pedig -165 cm volt a vízállás szeptember 15-én (a februári LKV értéktől 8 cm-rel marad el). Az átlagos vízállások a Dráva vízmerécéin **-133 és -75 cm közötti értékekkel maradtak el a sokéves átlagoktól**.

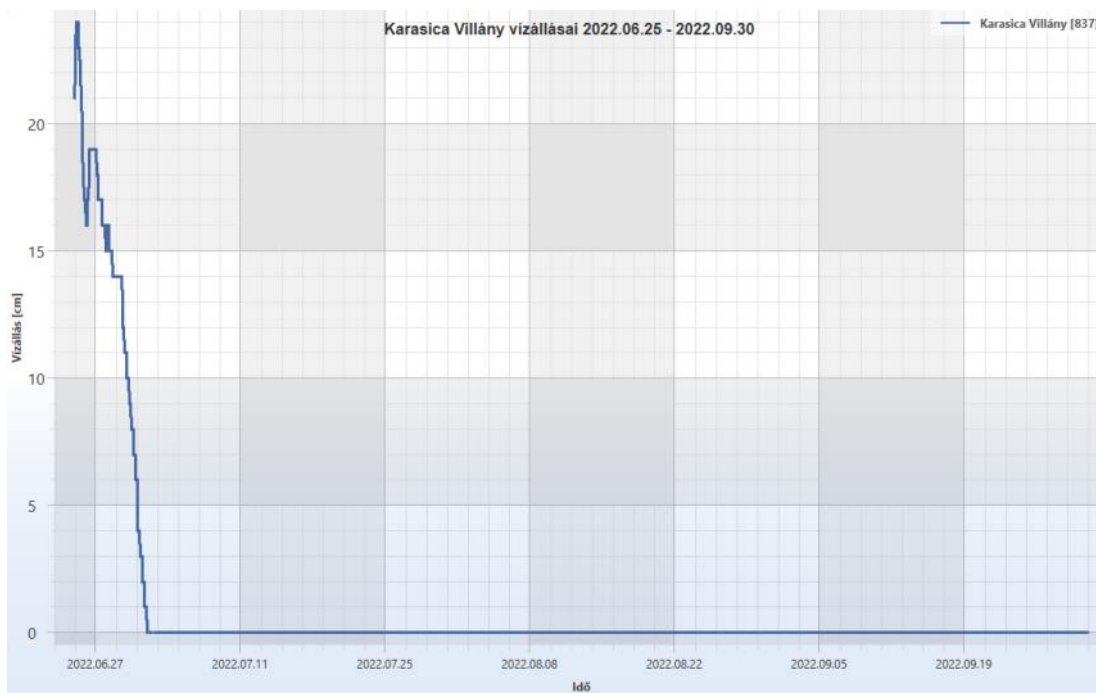

Állomás	Átlag vízállás (cm)	Sokéves átlag (1990-2021.) (cm)	Eltérés (cm)
Duna - Mohács	154	334	-180
Dráva - Őrtilos	-87	-12	-75
Dráva - Barcs	-112	21	-133
Dráva - Szentborbás	-35	93	-128
Dráva - Drávaszabolcs	16	139	-123

Az alábbi táblázatban a 2022. év harmadik negyedéves- és a sokéves havi jellemzők láthatók, az átlagtól való eltéréssel.

A harmadik negyedév jellemző vízállásait (szélső- és középértékeket) az alábbi táblázat mutatja:

Állomás	Min. cm	Átlag cm	Max. cm
Duna - Mohács	52	154	295
Dráva - Őrtilos	-148	-87	34
Dráva - Barcs	-165	-112	13
Dráva - Szentborbás	-90	-35	91
Dráva - Drávaszabolcs	-38	16	140

A területi kisvízfolyásokon is csökkenő tendencia volt jellemző a júliustól szeptember elejéig tartó időszakban.

Szeptemberben az átlagos csapadékmennyiség többszöröse hullott le, azonban ez a vízmennyiség nem jelent meg a kiszáradt patakmedrekben, a talaj rendkívüli szárazsága miatt. Az alábbi grafikonon jól látszik a Karasica villányi állomásán mért vízállás-adataiból, hogy a rendkívül csapadékhiányos júliusban és augusztusban a vízfolyás száraz mederrel jellemezhető. A szeptemberi nagyobb mennyiségű csapadék sem befolyásolta érdemben a vízállást, a lehullott csapadék nem jelent meg a mederben.

Karasica - Szederkény / vízrajzi állomás

Vízhozamok

A harmadik negyedét a csapadékhiány jellemezte a nagy folyókon és a kisvízfolyásokon egyaránt, amelynek következtében a havi vízhozamok jóval elmaradtak a sokéves átlagoktól. A Duna mohácsi vízhozama **870 m³/s-mal**-, a Dráva Barcsnál mért vízhozama pedig **233 m³/s-mal**-, a kisvízfolyások esetében két-háromszorosan-, esetenként még ennél nagyobb mértékben is elmaradtak a sokéves átlagtól. A nyári időszak csapadékhiánya miatt száraz medrek is megjelentek a kisvízfolyásokon. A távmérő műszerek, valamint a mérőbrigádok, csatornaőrök és gátőrök jelentései szerint a nyári időszakban minimum 15 vízfolyás száradt ki, melyek közül több napjainkban is száraz mederrel jellemezhető.

Talajvízszintek alakulása

Az alábbi táblázat a 2022. július-szeptember közötti negyedéves időszakban bekövetkezett talajvízszint-változásokat az Igazgatóság működési területén lévő-, két eltérő hidrológiai sajátosságokkal rendelkező – és az adott térségre jellemző – kút vízszintértékei alapján szemlélteti.

Talajvízszintek változása 2022. július - szeptember				
Állomás	Vízszint [cm]		Eltérés Δ [cm]	A változás jellege
	Július eleje	Szeptember vége		
Nagybajom	308	341	-33	csökkenő
Potony	371	395	-24	csökkenő

A **nagybajomi kútban** július-szeptember folyamán jellemzően az alsó tartományban helyezkedett el a talajvíztükör 308 és 350 cm közötti, 42 cm-es vízjátékkal. A vizsgált időszakban a maximális vízszintértékek július elején-, az alacsonyabb-, így a minimális értékek is szeptember közepső harmadában fordultak elő. Kezdetben a kút leürülését mutató grafikonképen csapadéktevékenységből származó két hullám is megfigyelhető, majd ezt követően az időszak végére kismértékű feltöltődés indult meg. A kút harmadik negyedéves vízjárására összességében süllyedő tendencia jellemző, amit az adatsorhoz felvett trendvonal lejtése is szemléltet.

A folyóink és néhány jelentősebb kisvízfolyás vízhozam-adatait az alábbi táblázat mutatja:

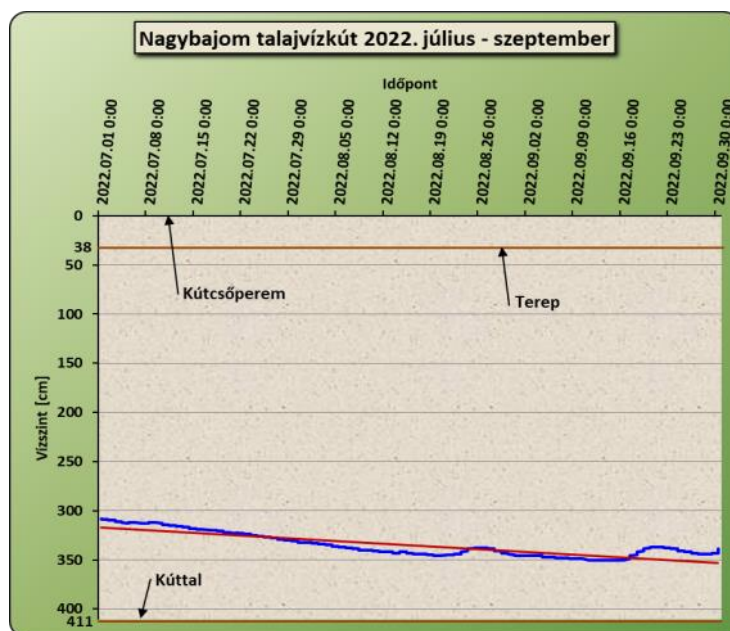
Állomás	Vízhozam	
	2022. 07-09. hó átlaga	Sokéves átlag (1990-2021.)
	(m ³ /s)	(m ³ /s)
Duna – Mohács	1390	2265
Dráva – Barcs	287	520
Babócsai Rinya – Babócsa	0,65	1,97
Karasica – Villány	0	0,75
Baranya – Csikóstóttós	0,095	0,94
Kapos – Fészerlak	0,55	1,03

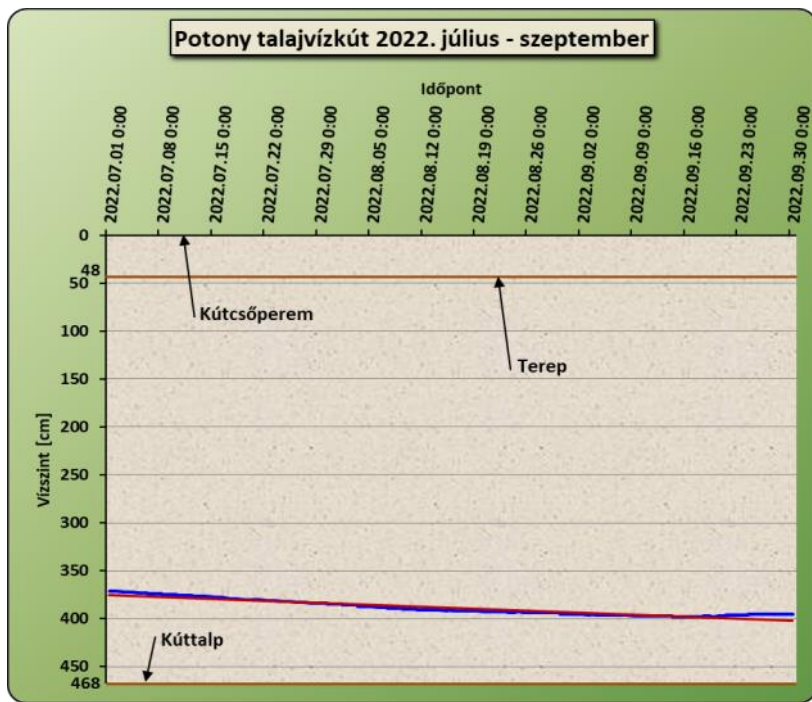
Belvízi helyzet

Igazgatóságunk működési területén a január-márciusi időszakban a balatoni belvízrendszeren nem volt belvízvédekezés.

Az adatokból megállapítható, hogy a feltüntetett kutak esetén negatív előjelű, ebben a negyedéves ciklusban csökkenő tendenciát mutató értékek szerepelnek.

A Belső-somogyi térszen – Nagybajom körzetében – a vizsgált időszakban 33, a Dráva-sík területén – Potony térségében – 24 cm-es vízszintsüllyedés adódott.

A **potonyi talajvízkút**ban szintén az alsó tartomány közelében elhelyezkedő vízszintek adódtak a harmadik negyedéves időszakban 371 és 398 cm közötti, 27 cm-es vízjátékkal. A leürülés az időszak kezdetétől jellemzően itt is megfigyelhető, de szeptember utolsó harmadától már kissé emelkedő értékek adódtak. Ennek megfelelően – hasonlóan az előző kút vízjárásához –, a maximum értékek az időszak elején-, míg a minimum értékek szeptember közepén jelentkeztek. A kút harmadik negyedéves vízjárására az adatsor grafikus képével közel azonos lefutású trendvonal által is jelzett, süllyedő tendencia a meghatározó.

Bédai vízpótlás 2022. október 10.

PEHR NÁNDOR

szakaszmérnök

Pécsi Szakaszmérnökség Központ

Az idei aszályos év nem kímélte a Belső-Bédai holtágat sem, a talajban lévő víz nagymértékben lecsökkent. A csatornák vize sok helyen eltűnt, vagy jóval alacsonyabb vízállás volt tapasztalható. A Belső-Bédai holtágban a vízpótlás előtti vízállás nagyon alacsony, mindössze 133 cm volt.

A Bédai szivattyútelepen lehetőség van kedvező magas dunai vízállás esetén a Külső-Bédai részből a Belső-Bédai részbe vizet juttatni szivornyás eljárással. Ez az eljárás „költségkímélő”, mivel

elektromos ellátás csak a légtelenítés folyamatához szükséges, azt követően a vízáttemelés folyamatos ellenőrzés mellett megy végbe.

2022. október 7-én délután 4 órától kezdtük a Belső-Bédai holtág feltöltését. A Dunán levonuló kisebb árhullámot kihasználva kb. 103320 m³ vizet juttattunk a Bédai holtágba. A közel kétnapos üzem után a holtág vízszintje 166 cm-ig emelkedett.

Ez néhány napon belül elterült ugyan, de így is nagy segítség volt az élővilág számára.

Fotók: DDVIZIG

Beszámoló az árvízvédelmi és belvízvédelmi művek felülvizsgálatáról

2022. október 14.

TROSZT VERONIKA

területi műszaki referens

Pécsi Szakaszmérnökség Központ

Az invazív növényzet irtását gépi és kézi erővel folyamatosan végeztük, megszüntetve a parlagfű és vaddohány telepeket.

A töltés másodszeri kaszálását szeptember hónapban kezdtük meg, ami október elején el is készült a teljes szakaszon. A lokalizációs töltést is minden évben kétszer kaszáljuk – a tervnek megfelelően –, összesen 266 ha felületen.

A DUNA védvonal felülvizsgálata

1. Árvízvédelmi létesítményeken végzett 2022. évi munkák

1.1. Fenntartási tevékenység

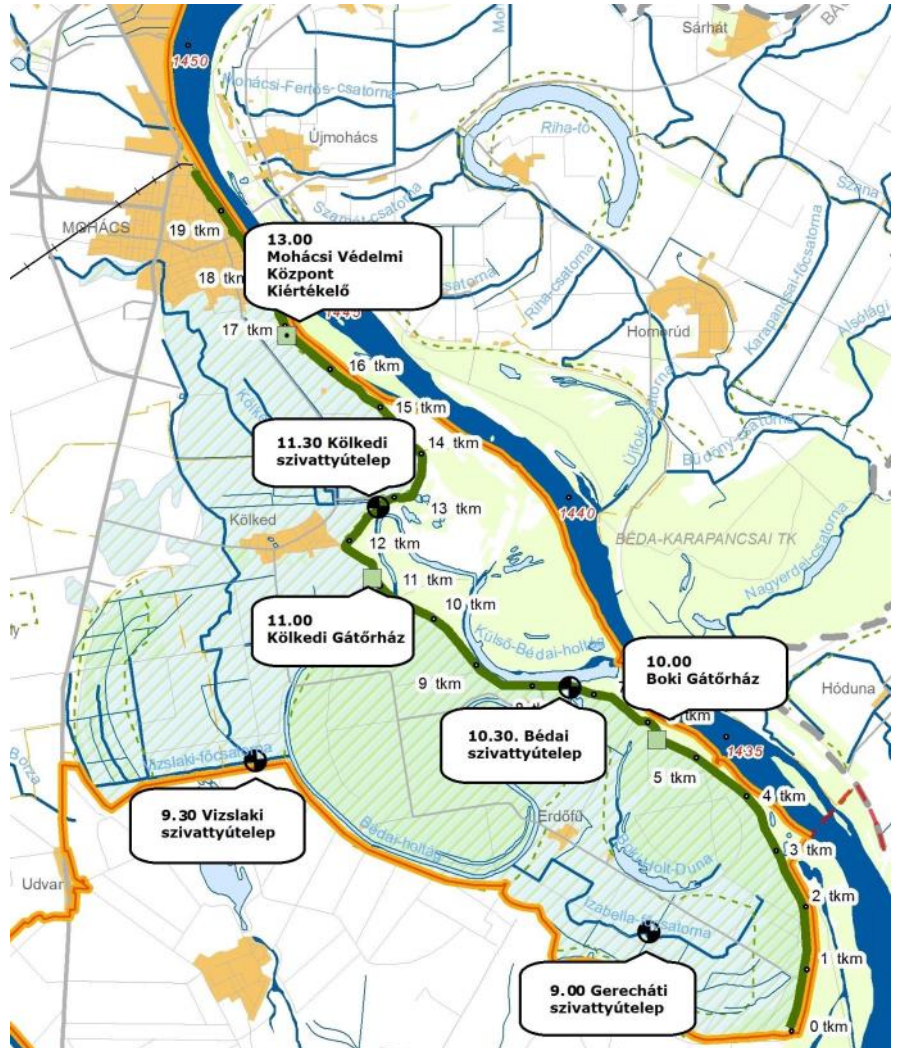
Helyreállítási munkákkal kezdtük meg a feladatok sorát az idei évben is. A töltés gyepfelületében mindhárom gátórjárásban több helyen is kárt okoztak a vadak, így szükségessé vált ezen területek helyreállítása.

Egész év során folyamatos munkát jelent a töltés védősávjában a bedőlt ágak eltávolítása, valamint a fogasolási munkák, melyeket a teljes felületen végzünk. A gépi fenntartási munkát nem csak a bedőlt ágak, hanem az egyre több teret igénylő erdősáv is akadályozza, a mentett, de főleg az ártéri oldalon.

A Duna töltés első gépi kaszálási munkáit június elején kezdtük meg, az éves fenntartási terv szerint. A nyáron lekaszálásra kerültek a lokalizációs töltések is, külön figyelmet fordítva a parlagfű irtásra. Október elején a Duna töltés és a lokalizációs töltések kaszálása 101%-os készületi szinten állt.

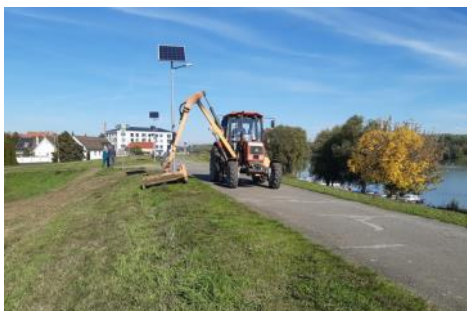

A Duna töltés gépi kaszálása

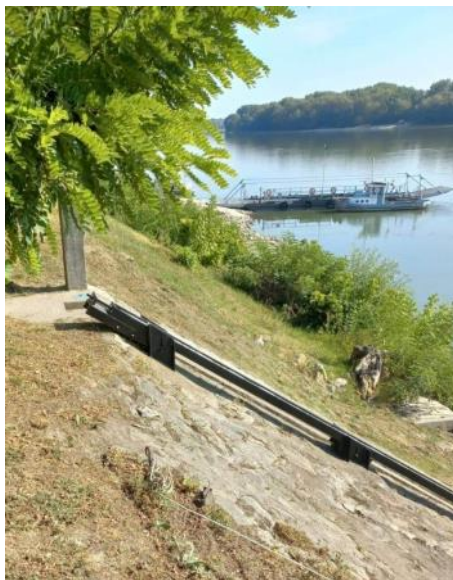
Ugyan a mohácsi gátórjárás teljes szakaszára nem adunk ki engedélyt, csak kerékpár és gyalogos forgalom van, de az egyre intenzívebb, ezért a fenntartást is bővítenünk kell. Ez abból is jól látható, hogy a városi szakaszt idén is háromszor kellett lekaszálni a megnövekedett rekreációs igények miatt.

A védtöltés és a lokalizációs töltés kaszálása mellett évente egyszer a belvizes öblözet csatornáit is lekaszáljuk 36,5 ha-on.

Duna töltés kaszálása a városi szakaszon

A gátőrök fontos feladata a kilométerkövek és a vízmércék környezetének fenntartása, karbantartása. Az idei évben újra festettük a kilométerköveket, valamint több sorompó is lefestésre került.

Dunaszekcsői vízmérce

Műtárgykarbantartás

Műtárgykarbantartás a Duna töltésen

Új magasságkorlátozó kapu telepítése

GYODA a boki gátörjárásban - gyomirtás előtt

Gyomirtás után

A dunaszekcsői vízmérce teljes felújításon esett át. A műtárgyak környezetének kaszálását, tisztítását közfoglalkoztatottak bevonásával folyamatosan végezzük.

A Boki gátörjárásban a 0+000-2+800 töltésszakaszon (a határmentén) a migráció elleni védekezés céljából „GYODA” került elhelyezésre a töltéskorona ártéri oldalára. Ezen töltésszakasz fenntartását a határzár megnyitásával géppel, és közvetlen az akadály mellett kézzel kaszáltuk, valamint vegyszeres gyomirtást is alkalmaztunk.

1.2. Beruházási munkák

Aszfaltozási munkák

A kölkedi gátörház lejárója teljes hosszban, valamint a Duna töltésen több kisebb szakaszon elkészültek az aszfaltozási munkák. A városi szakaszon a dilatációk feltöltése is megtörtént.

Kölkedi gátörház

IBH menti járőrút javítása

Az előző éveknek megfelelően idén is folytattuk az IBH menti járőrút kőszórását, kátyúzását, valamint makadámút kialakítását. A rendőrséggel közösen tartott bejárás nyomán jelöltük ki a felújításra szoruló szakaszokat. A Beremend határátkelőtől a D 247-es kilométerköig szakaszosan tervezett munkálatok elkészültek.

IBH mentén makadámút kialakítása

1.3. Magasépítési munkák

A bédai szivattyútelepen a szivattyúház belső festése elkészült.

Bédai szivattyúház

2. Védekezési készülség

2.1. Árvízvédelmi készülség

2022. évben árvízvédelmi készülség nem volt a Dunán.

2.2. Belvízvédelmi készülség

2022-ben belvízvédelmi készülség nem volt elrendelve.

2.3. Szivattyútelepek üzemelése

A PSZM területén négy szivattyútelep van, melyek közül csak a Bédai szivattyútelep működött

szivornyás üzemmódban. A többi szivattyútelep üzemképes állapotban van és mindegyik telep jól fenntartott, gondozott.

A Bédai szivattyútelep szivornyás üzemmódban **két alkalommal** működhetett az árhullámok vízszintadottságától függően.

A Duna vízállására való tekintettel a 2022-es évben kétszer volt alkalmunk vízpótlásra, 2022. június 13-án 6 órától 2022. július 14-én este 9 óráig szivornyázással vízbeeresztés történt a Belső-Bédai holtágba. Az összes beeresztett vízmennyiség **90.720 m³**.

2022. október 7-én délután 4 órától kezdtük meg a Bédai holtág feltöltését, ami 2022. október 9-én 9 óráig tartott. Az átengedett vízmennyiség **103.320 m³**. A közel 2 napos üzem után a holtág vízszintje 166 cm-ig emelkedett. A vízpótlás előtt a vízállás nagyon alacsony, mindössze 133 cm volt.

A Bédai öblözetben 2022. évben a nyár második felében nehezen tudtuk pótolni a hiányzó vízmennyiséget. Az idei aszályos év nem kímélte a Bédai holtágot sem, a talajban lévő víz nagymértékben lecsökkent. A csatornák vize sok helyen eltűnt, vagy jóval alacsonyabb vízállás tapasztalható.

A jelenlegi vízszintek az évszakhoz képest megfelelőek, a várható téli csapadék betározására a kapacitás megfelelő. 2022. évben a pótoló vízmennyiség összesen **194.040 m³**.

A többi szivattyútelep nem üzemelt.

2.4. Aszályvédekezés

2022. 07. 22-én a Duna alacsony vízállása miatt II. fokú vízhiány elleni védekezés lett elrendelve, amely 2022. 07. 29-ig állt fenn.

2022. 08. 13-án II. fokú vízhiány elleni védekezés lett elrendelve a Duna jobb partján (Duna töltés 16+859 tkm), ami 2022. 08. 22-ig tartott.

Mindkét védekezés legfőbb feladata az öntözővíz biztosítása volt a Bóly Zrt. számára. Sikeresen elérni, hogy a szivattyúzáshoz meghatározott minimum üzemi vízszint alatt is folyamatosan tudjunk vizet biztosítani az öntözéshez. Ennek eléréséhez több alkalommal kellett gépekkel kotrást végeznünk, a víz szabad áramlásának biztosítása érdekében. Időszakosan Hidrofil szivattyú üzemelésére is szükség volt, amellyel a hiányzó vizet tudtuk pótolni a vízkivételi pontnál. A védekezés lezárása után is készenlétben tartottunk egy Penacchio típusú szivattyút a gyors beavatkozás érdekében.

A védekezés ideje alatt a Bóly Zrt. munkatársaival folyamatos volt a kapcsolattartás.

Aszály a Dunán

3. 2021. évi Intézkedési Terv megvalósulása

A 2022. évi intézkedési tervben feladat a 05.01. számú árvízi- és a kapcsolódó belvízvédelmi szakaszon nem volt.

4. Közös szemétszedés: TeSzedd!

A Pécsi Szakasz mérnökség 2022. 04. 22-én részt vett a TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért akcióban. Az időjárás sajnos nem kedvezett, de ez nem befolyásolta a lelkesedést.

A további résztvevő szervezetekkel (MOHOSZ, Vízügyi Igazgatóság, DDVIZIG gátőrök és közmunkások) a bédai szivattyútelepnél tartott rövid megbeszélést követően csapatokra osztódva kezdte meg a munkát. A szemégyűjtés a Külső-Bédai holtágon zajlott, az esemény sikeres volt, amit egy közös ebéddel zártunk I

Résztvevők a Te Szedd! akcióban

le a Mohácsi Védelmi Központban. Az összegyűjtött szemét elszállításra került.

Lezajlott a vízkárelhárítási létesítmények 2022. évi őszi felülvizsgálata a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon 2022. november 21.

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

Az idei évben is sor került a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vagyonkezelésében lévő vízkárelhárítási létesítmények őszi felülvizsgálatára.

A felülvizsgálat szakterületei kiemelten fókuszáltak a vízkárok elleni védekezésre.

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területe három megyét érint: Baranya megyét, Somogy megyét és kis részben Tolna megyét. Az Igazgatóság 10.000 km²-es területén 3540 km vízfolyás található.

Az éves felülvizsgálat célja, hogy a vizek kártételei elleni sikeres védekezéshez olyan preventív módszert biztosítson, melynek eredményes alkalmazásával a felülvizsgálat lebonyolításával – a felülvizsgálati bejárásokon szerzett tapasztalatokra alapozva – a szükséges intézkedések meghatározása megtörténjen, az intézkedések végrehajtásával a vizek kártételeinek kockázata minimalizálódjon.

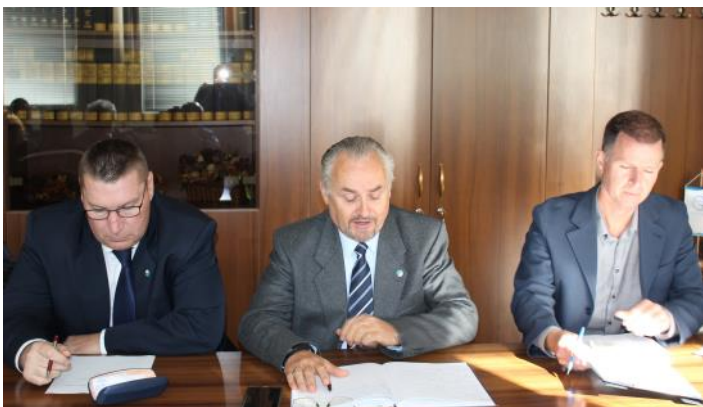
A felülvizsgálat során teljeskörűen átvizsgálásra kerültek az árvíz- és belvízvédelmi művek, szivattyútelepek állapota mellett a kezelésünkbe tartozó dombvidéki vízfolyások, tavak létesítményei, a védelmi anyagok, eszközök megléte és állapota, a vízrajzi létesítmények és telephelyeink állapota, valamint az informatikai, hírközlési eszközeink működőképessége és biztonsága.

Fotók: Kovács Tibor, Troszt Veronika - DDVIZIG

A felülvizsgálati bejárásokra a felelős szakmai egységek kiválóan felkészültek.

A bejárásokat követően került sor a záró kiértékelő értekezletre, ahol elhangzott, hogy az árvízvédelmi - és belvízvédelmi műtárgyaink védekezésre alkalmas, megfelelő fenntartottsági állapotban vannak.

A 2022 novemberében megtartott kiértékelő értekezlet összefoglalójában elhangzott, hogy a 2022. évi Intézkedési Tervben foglalt feladatokat teljesítettük. Árvízvédelmi és belvízvédelmi szakaszainkon az Igazgatóság vízkárelhárítási védelmi képessége biztosított. A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság felkészült mind a védekezések, mind a vízfolyásaink állapota és fenntartása terén.

A 2022. évben elvégzett fenntartási munkák eredményeként az Igazgatóság kezelésébe tartozó vízfolyások vízszállító képessége az engedélyben foglalt értékeknek megfelel.

Az őszi felülvizsgálat keretében az elvégzett munkák ellenőrzése megtörtént és megállapítást nyert, hogy 2022-ben is sikerült javítani a vízfolyások

vízvezető képességét. A gépi munkavégzések és a kiegészítő kézi munkák lehetővé teszik, hogy a kisvízfolyások vizeit biztonságosan elvezessük, így elkerüljük a vízkárokat. Elhangzott továbbá, hogy 2022-ben a folyók vízállásai következtében kialakult hidrometeorológiai viszonyok miatt árvízvédelmi készütség elrendelésére nem volt szükség, s nem volt szükség belvízvédekezésre sem.

Fotók: Jusztinger Brigitta - DDVIZIG

Az aszályvédekezés kihívásainak való megfeleléshez aszálykörzet tervek készültek a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon.

A záró kiértékelő értekezlet megtartásával és a 2023. évi Intézkedési Terv összeállításával a DDVIZIG a 2022. évi őszi felülvizsgálatát teljesítette.

Az Igazgatóság 2023. évi Intézkedési Tervének összeállítása és jóváhagyása – mely a jelentősebb szakmai feladatokat tartalmazza – még az idei évben megvalósul.

HATÁRAINKON TÚL

Állandó Magyar-Horvát Vízgazdálkodási Bizottsági ülés-előkészítő tárgyalás Siófokon 2022. szeptember 13-15.

HORVÁTH ZOLTÁN

árvízvédelmi referens

Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály

Az Állandó Magyar-Horvát Vízgazdálkodási Bizottság XXIV. ülészetét előkészítő tárgyalásra szeptember 13-15. között Siófokon került sor.

Az ülés keretében az albizottságok vezetői (Duna és Dráva Vízyűjtő Albizottság, Integrált Vízgazdálkodási Albizottság, Vízminőségvédelmi Albizottság, Mura Vízyűjtő Albizottság) beszámolt tar-

tottak az Állandó Magyar-Horvát Vízgazdálkodási Bizottság XXIII. és XXIV. ülészetek között végzett munkáról.

Ezen felül az Állandó Magyar-Horvát Vízgazdálkodási Bizottság XXIV. ülészetének jegyzőkönyv tervezete került kidolgozásra, majd aláírásra.

Fotó: Horváth Zoltán - DDVIZIG

„A szép szó néha kapukat nyit”

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

Lechner István

A Kaposvári Szakasz-mérnökség csatornaőre közel 40 éve, 1984 óta. Ízig-vírig, szívig-vérig vízügyes. Olyan ember, aki talpig becsületes, s még a bőre alatt is a vízügyet szolgálja és az ereiben is vízügyes vér csörgedezik. Holnaptól nyugdíjba vonul, ma van az utolsó munkanapja. Igazgatóknál, Bencs Zoltánnál vízügyes egyenruhában jelentkezik, s jelenti, hogy utolsó munkanapján a vízügyi szolgáltatásban megjelent, hogy a mai napon még vízügyi szolgáltatást teljesít, s ma befejezi közel 40 éves vízügyi szolgáltatását.

Meghatottan nézem, miközben fotózom. Árad belőle a nyugalom és a jószág. Árad belőle az alázat és a szolgálat-készség is.

Majd Ő is meghatódik, amikor Igazgató Úr átadja neki azt az emléklapkettet, amelyet idén harmadik alkalommal adunk át a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kiemelt partnérének. Lechner István, a holnaptól nyugdíjba vonuló csatornaőrünk „a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kiemelt partnere” emléklapoktban részesül máától, 40 év vízügyi szolgálat után, nyugdíjba vonulása apropóján.

Lechner István – Nyugodt, intelligens, s nagyon szerény. Nem bőbeszédű, de szeret a munkájáról mesélni.

Lechner Istvánnal, a Kaposvári Szakasz-mérnökség csatornaőrével – nyugdíjba vonulása alkalmából – legutolsó munkanapján beszélgettünk.

Kérlek, mesélj egy picit magadról: Hogyan lettél vízügyes, miért ezt a szakmát választottad? Mikor kerültél a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságra?

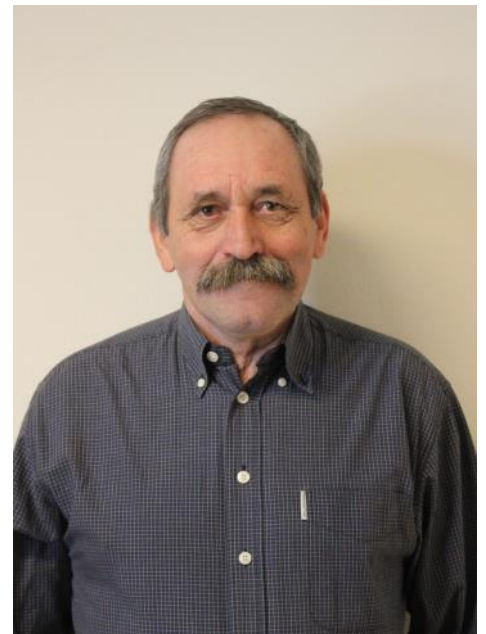
1984-ben kerültem a vízügyhöz. Előtte a Volánnál dolgoztam, mint autószerelő. A Volántól még két kollégámmal (egy karosszerialakattal és egy villanszerelővel) jöttünk át Kaposvárra, a vízügyhöz dolgozni, a jövedelmezőbb álláslehetőség miatt. A villanszerelő kolléga a Váradi Zoli – *mondja felcsillanó szemmel.* – Az addigi 24 Ft-os órabérünk itt 26 Ft-ra emelkedett, tehát a magasabb fizetés miatt váltottunk. Eleinte Kaposváron, a kecelhegyi telephelyen dolgoztunk, egy kis műhelyben.

Tehát gépeket szereltek?

Igen. Autószerelő a szakmám. A másik két kolléga karosszerialakatos és villanszerelő, tehát gépszellettel foglalkoztunk.

Milyen gépeitek voltak?

Akkor volt egy építési üzem, akik Nagyatádon az iskolát építették, vagy Berzencén az idősek otthonát renoválták, és ezeket az építőipari gépeket javítottuk, amelyekkel ott dolgoztunk. Megvolt mindennek a rendje: amit nem tudtunk megjavítani, azt Kálmán Tibivel Pécsre hoztuk megjavíttatni. S aztán telt-múlt az idő, megnősültem, családot alapítottam. Megszülettek a gyermekeim. Időközben a kecelhegyi telephelyen építettek egy új műhelyt. Ez egy korszerűbb műhely lett, raktárral együtt. Ez egy szintbeli ugrás volt, itt volt már akna, akna perememelő, daru. Az építési üzem megszűnt, gépüzem lett helyette, s nekik dolgoztunk. Fenntartó gépeket javítottunk, MTZ-traktort, de ugyanúgy megjavítottuk a RASSANT fűkaszákat, fűnyírókat, vagy a STIHL-fűrészeket is. Végülis ugyanúgy dolgoztunk, mint addig, csak korszerűbb körülmények között.

Lechner István

Fotó: Drahos Olga - DDVIZIG

És sok gép volt? Sok javítanivaló volt, vagy sok szerelnivaló volt? A járműpark akkoriban jelentős volt? A mostanihoz képest kérdezem, de most már nyilván korszerűbb gépek vannak.

Igen, jelentős volt. És igen, korszerűbb gépek vannak ma már, s talán kevesebb is. Annakidején a javítanivaló is sokrétűbb volt: az IFA-teherautóktól kezdve a hókotróig, a kis építőipari gépeken át, mint a STIHL-fűrész, vagy a zagy-szivattyú.

S aztán a Kaposvári Felügyelőségen nyugdíjba ment két kolléga, a Keresztes Laci bácsi, meg a Matuza Feri bácsi. Mindketten csatornaőrök voltak, ők végezték a Kaposnak a belterületi kaszálását. Először Váradi Zoli ment át a Kaposvári Szakasz-mérnökséghez, illetve a Felügyelőséghez, s rá egy hónapra pedig én.

És akkor csatornaőrök lettetek rög-tön?

Igen.

Oda kerültél Kaposvárra, s mind-eközben hol laktál?

Mindvégig Kaposváron. Itt is születtem, itt lakom most is.

Akkor stabilan ott volt a család mindig körülötted, helyben.

Igen. Egy picit kitérőm volt még a csatornaőri munka előtt. A Pécsi Vízügy Kft-nek dolgoztunk két évig. Balatonfenyvesen csatornáztak, és oda is mi jártunk ki javítani. Eleinte leginkább az építőipari gépek javítása volt a főbb feladat, azt csináltuk

*A Kaposvári Felügyelőség kollektívája
Fotó: Drahos Olga - DDVIZIG*

többet. S amikor a két kaposvári csatornaőr nyugdíjba vonult, akkor átvettük a helyüket. A munkaterületüket is és a tevékenységüket is. Az enyém lett az Orci-vízfolyás, Váradi Zoli pedig megkapta a Kapost.

Hogy kell elképzelni egy csatornaőr munkáját?

Van egy felügyelőnk, aki megmondja, s ütemezi azt, hogy hogyan járjuk be a területünket, az őrzésünket.

Mivel járjátok be a területet? Gondolom, nem gyalog.

De, gyalog. (Mosolyog szerényen.)

Gyalog? Ilyen nagy területet? Azt azért gondolom, hogy autóból nem látszana minden.

Igen. Meg autóval nem is lehet végigmenni a területen.

De volt, hogy én is motorral mentem el Kaposvárról egy darabig, s át tudtam menni az árokparton. Vagy Kispolskival Mernyére el tudtam menni, ott van az őrzés vége, s onnan eljöttem visszafelé 5 kilométert gyalog, s visszaballagtam a másik oldalon. Ha volt közben egy vasúti híd, azon át tudtam menni.

A másik oldalon, a másik parton visszajöttem.

Itt vissza tudtam ülni az autóba, majd lejjebb mentem egy másik faluba. Onnét megint elgyalogoltam 5 kilométert fölfelé, majd 5 kilométert lefelé. Tehát bejártam az egész terepet. Így le tudtam járni 1-2 nap alatt az őrzésomat.

S ha láttam út közben olyan dolgot, amit meg tudtam csinálni egyedül, azt megcsináltam. Ha olyan dolgot észleltem, amivel nem boldogultam egyedül – például egy vízfolyásba dőlt fával –, akkor szóltam a felügyelőnek, hogy van egy ilyen probléma, amit meg kell oldanunk. Neki volt autója (egy kis UAZ), –

És most már quadjaink is vannak – vetem közbe –, igen, most már vannak quadok is, és akkor hoztunk ki motorfűrész, szabaddá tettük az utat, kihúztuk a fát a vízből, s máris megoldottuk a problémát. Megoldottunk mindent.

Ha terepjárás közben jön egy vihar, vagy egy kiadósabb eső, akkor hogyan tudsz előle menekülni, vagy behúzódni? Azt hogyan oldod meg?

Behúzódni nem tudok sehova. Figyelni kell az időjárást, az előrejelzéseket, s ahhoz kell valamelyest alkalmazkodni. De esős időben is járni kell a terepet.

Ilyenkor autóval elmegyek egy belátható távra, s biztonságos helyen teszem le az autót. Azután gumicsizmában, esőkabátban megyek tovább a terepen. Előfordul, hogy elázik az ember. Ilyenkor is végig kell nézni mindent. Hogy a telek tulajdonosa kihúzta-e a villanypásztort, vagy

sem, vagy a fenntartó gép elfér-e? Mindig akadt illegális személtlerakás, illegális vízkivétel, ami nincs bejelentve, tehát vízhasználati problémák gyakran fordultak elő a vízfolyásomon, vagy annak környezetében. A vadászok magaslesei sem épülnek mindig jó helyre. Ha nem tudunk tőlük kaszálni, akkor arrébb kell rakatni ezeket a leseket. Ilyenkor meg kell keresni a vadásztársaságot. Úgy eljárni, úgy megoldani, hogy ne legyen belőle sértődés, tehát a megoldásra törekedjünk.

Ugyanilyenek a horgászok is, ugye...

Igen, ezt mindig vízfolyása válogatja. A hozzám tartozó vízfolyásokon annyira nem volt jellemző a horgászás, a horgászok előfordulása, mert lakott területtől messze voltak az én vízfolyásaim. A települések polgármestereivel azért folyamatosan kellett a kapcsolatot tartani, ápolni.

Azt fizikailag is Te végezted? Nem csak jelzed, hanem tárgyalsz is, kapcsolatot is tartasz, s fizikailag is dolgozol: fogod a kaszát és a gépet, s kaszálsz is a területet?

Igen. Kézi kaszával is. Damilos fűnyíróval nem lehet beleállni a vízbe és kipucolni a növényzetet.

Hát nyilván, nincs is áram ott, meg nagyon balesetveszélyes is lenne.

Igen. Vannak a közúti hidak, a közúti hidak környéke, amit rendbe kell rakni. Amit a gép nem tud lekaszálni, mert nem fér hozzá, azt kézi erővel kell. Kézi kasza, vagy damilos fűnyíró használatával.

Ez egy nagyon sokrétű munka akkor. Fizikai is és szellemi is. Minden elismerésem. S a közúti hidak kapcsán a Közútkezelővel is együttműködni.

Igen. Ők az útarkokat takarítják, de a hidak környéke mindig a mi feladatunk volt.

„A személyes jelenlét nagyon fontos. Ott kell lenni.”

A gát- és csatornaőri munka meny-nyire hasonlít egymásra?

Annyi a különbség, hogy a gátör az árvízvédelmi szakaszon teljesít szol-gálatot, a csatornaőr pedig kisebb vízfolyásokon. A gátör árvízvédelmi vonalakon jár. A működési területük más.

1984. Ez majdnem 40 év. 40 év egy munkahelyen. Ez egy szolgálat. Egy életpálya.

Igen. Két munkahelyem volt össze-sen. A Volán, meg a vízügy.

Ez azért fog hiányozni. Nem? Meg ahogyan én látom, Te ezt szívvel-lélekkel csináltad végig.

Megpróbáltam tisztességgel csinálni, tisztességesen – mondja ismét na-gyon szerényen.

S tavaly egy állami kitüntetést, mi-niszteri elismerést is kaptál nemzeti ünnepünk, március 15. alkalmából. Ez egy nagy dolog. Mit szóltál hoz-zá? Nem mindenki kap ilyen díjat, ilyen elismerést.

Örültem neki nagyon. Hogy tudnak rólam és elismerik a munkámat.

Azt a munkát, amit csináltam. Ez nagyon-nagy öröm. Igazgató úr javasolt a díjra szakaszmérnök asszonnyal együtt. Ennek a pár év-nek a hozadéka volt.

Igen, ez egy na-gyon-nagy dolog. Elismerése a kivá-ló munkádnak.

Holnap vonulsz nyugdíjba. Ez az utolsó munkana-pod. Biztosan visz-sza-visszajársz még majd, s gyere is, bármikor sze-retettel látunk. Lehet tudni, hogy ki lép a helyedre?

A kapcsolatam nem fog megszakad-ni a vízüggyel, ez egészen biztos. A fiam is itt dolgozik.

És akkor ő veszi át a stafétát? Ő lép a nyomdokodba?

Remélem (nevet szerényen).

Akkor tudsz neki segíteni. Néha bejárni vele a terepet, megmutatni neki, hogy mire figyeljen. Mit lehet egyébként a fiadról tudni?

Ő az ELTE-n végzett, mint ifjúság -segítő, – gratulálok – teszem hozzá, de nem akart a tanult szakmájában dolgozni, hanem el-jött ide Kaposvárra, a vízügyhöz, először még közmunkásnak, azután közalkalmazott lett.

Eszerint végigjárta a ranglétrát, s mindent látott, hallott, tapasztalt. S azóta is szedi magára a tapasztatokat, s közben megismerte a kollégákat.

Most mint gépkezelő dolgozik.

Akkor lehet, hogy még folytatja a Te nyomvonaladat.

Igen, valószínű. Ő is végzett csa-tornaőri tanfolyamot, neki is van területe. Meg hát mellette gépet kezel.

Végülis hasonló a pályája, mint Neked. Ugye a gépek szeretete is, meg a természet is. Azért ez a csatornaőri fel-adat – ugyan-úgy, ahogy a gátőri is -, azért ez egy felelős-ségteljes munka. Azért sok múlik ezen. Ugye?

Igen. Íróasztal mögül ezt nem lehet csinálni. A személyes je-lenlét nagyon fontos. Ott kell lenni. Amikor

nem vagy ott, történhet bármi. Volt olyan esetünk, hogy lakott területen belül, de azért közúti hídhöz közel beledobáltak a vízbe egy zsáknyi döglött tyúkot. Akár illegá-lis személerakás, vagy olaj, trágya

beengedése a vízfolyásba. Bármi megtörténhet.

Kell, hogy lássák is, hogy valaki ott járkal, felügyeli és figyel a terepet. Egy hivatalos személy. Egy csatorna-őr. Egyenruhában. Hiába van sorom-pó és hiába írjuk ki, hogy tilos az átjárás...

Igen. Azt ki lehet kerülni. Attól ugyanúgy szemetelnek. Főleg, ha tudják, hogy nincs bekamerázva minden, vagy nincs ott mindig a hi-vatalos személy, aki ezt nézi. Én igyekeztem mindenre figyelni.

Én ebben egészen biztos vagyok. Volt olyan a 40 éved alatt, ami na-gyon-nagy bajt okozott? Aminek nagyobb visszhangja volt?

Nem volt. HálIstennek nagyobb be-avatkozásokat nem kellett tennünk. Árvízi védekezésen voltunk egy pár-szor. 2000-ben Csongrádon voltunk például, amikor más vízügyhöz let-tünk kivezényelve. Ott gyakoribbak az árvizek is. Mi társ-vízügyként mentünk segíteni az ottani kollégák-nak. Kikérték a véleményünket is, hogy mi hogyan védekeznénk. Azután egy kompromisszumos dön-tés született. Ezekből nagyon sokat tanul az ember. Mindenki meg volt elégedve. Meg tudtunk oldani min-dent. Nem voltak tragédiák. Sem emberéletet követelő, sem más té-ren.

Nagyobb beavatkozás az én terüle-temen nem volt.

Hála Istennek.

Kaposvár belterületi kaszálását mi végeztük két kis Rassanttal. Ott in-kább a lakókkal volt problémánk. Ez Kaposváron a Nyár utca, amely-nek a másik oldalán ott van a Kapos. A szemetet oda helyezték el, a vízfo-lyáshoz. A gumiabroncson keresztül az ágyrugóig mindenféle háztartási szemetet találtunk, amit nekünk kel-lett összeszedni. A szemetelők a környék lakói voltak. Hiába szóltunk nekik. Sajnos olyan emberek voltak, akiken nem fogott a szó. De ugyan-ebben az utcában olyan kerttulajdo-nosokkal is találkoztam, akik a

Fotó: Drahos Olga - DDVIZIG

kertjük végét a támfalig is lekaszálták, s még a Kapos partját is lefűnyírózták. Szerencsére voltak ilyen emberek is, akik a munkánkat segítették. Ismerem is őket. Van kapcsolat. A személyes jelenléten sok múlik. Meg lehet oldani szép szóval is a dolgokat. Nem csak büntetéssel. Szintén a Kapos belterületén volt egy gazdálkodó ember, aki a házak között tartott disznót, s a disznótrágyát kihordta a támfalig, gondolván, hogy jön majd a víz és elviszi. De nem vitte el...

Ezt nem is lehet, ugye, ott a házak között. Az ÁNTSZ is bírságot ezért.

Egyeztettünk vele, hogy ezt így nem lehet. Megkértük, hogy szállíttassa el a trágyát, s megcsinálta. A szép szó néha kapukat nyit. Megoldottuk szép szóval ezt is.

Egy kis ízelítőt kaptunk abból, hogy mivel foglalkoztál, mennyi évig dolgoztál, beszéltünk a miniszteri elismerésedről, a nyugdíjba vonulásod alkalmából kapott díjról.

Nem tudom, volt-e még más díjad, elismerésed is?

Igen, van. Majálisok alkalmából vehettem át szolgálati elismeréseket.

(Igazgatói Dicséret, Szolgálati Emlékérem I-II.)

Kiváló dolgozó is voltam. Megkaptam minden olyan díjat, amit az igazgatóságtól kapni lehet – mondja nagyon szerényen.

S idén harmadikként Te kaptad „a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kiemelt partnere” díjat is ma, Igazgató úrtól.

Igen, nagyon megtisztelő, nagyon örültem neki.

És akkor mi lesz holnapután? Vagy holnaputánától? Mi a hobbid, vagy van-e olyan tevékenység, amit szívesen csinálsz, vagy majd csinálni fogsz?

Horgászni nem horgászom. Különös hobbym nincs, de majd elfoglalom magam.

Van család, ezt mondtad, említetted a fiadat. S említetted, hogy van még gyermeked rajta kívül.

Igen, van még egy fiam. A vízügyes fiam a kisebbik. A nagyobbik fiamnál van egy unoka is, egy kislány.

Akkor lesz elfoglaltságod a nyugdíjas évekre, ha nagypapa is vagy már.

Igen, van is, lesz is.

Azért 40 év nem kevés egy helyen. Te nagyon szeretted ezt a hivatást, Neked ez egy életpálya volt, szívügy a vízügy. Mit üzensz a kollégáknak, vagy milyen tanácsot adnál nekik elköszönésként?

Kitartást kívánok nekik, a nehézségek ellenére is. Dolgozzanak! Ezt kívánom. Tisztességesen. Annak van eredménye. Legyen munkájuk.

Én úgy látom, hogy ezt Te így csináltad végig. Dolgoztál tisztességesen ezalatt a közel 40 év alatt is, meg amikor volt egy kis kitérő ott az elején, akkor is. Az eredeti szakmádban is.

Igen, az 14 év volt.

Hát az sem kevés, s azért tudtad itt is hasznosítani azt a szakmabéli tudásodat is. Ez egy nagyon szép, gazdag életpálya. Tartalmas. Meg ezt Te nagyon szeretted csinálni. Ez látszik. Minden mondatodból és minden mozdulatodból is. Nem is marad a vízügyön talán olyan csatornaőr, aki ennyi éve itt van, s ennyire érti ezt a szakmát.

A gépközlelők között még találni régi motorosokat. A fiam, Péter is közel 10 éve itt dolgozik már.

Igazi vízügyes család vagytok. Itt a vízügynél generációk dolgoznak és dolgoztak mindig is.

Van-e még valami, amit elmondanál?

Ezt végig kellett élni. Aki benne van és benne él, az tudja.

„Az egyenruha kötelez”
Fotó: Váradi Nelli - DDVIZIG

Aki vízügyes, az vízügyes marad? Vízügyes kék szívvel?

Igen. Egy darabig biztosan. Az egyenruha kötelez.

Meg a szép szó, amit mondtál, hogy a szép szó ajtókat nyit. Tehát mindig a megoldásokat kell keresni, s törekedni a kompromisszumokra. Te magad is egy megoldásközpontú ember vagy, aki megold dolgokat.

Igen, csináljuk meg és akkor minden rendben lesz! – Ezt vallom. S legyen is!

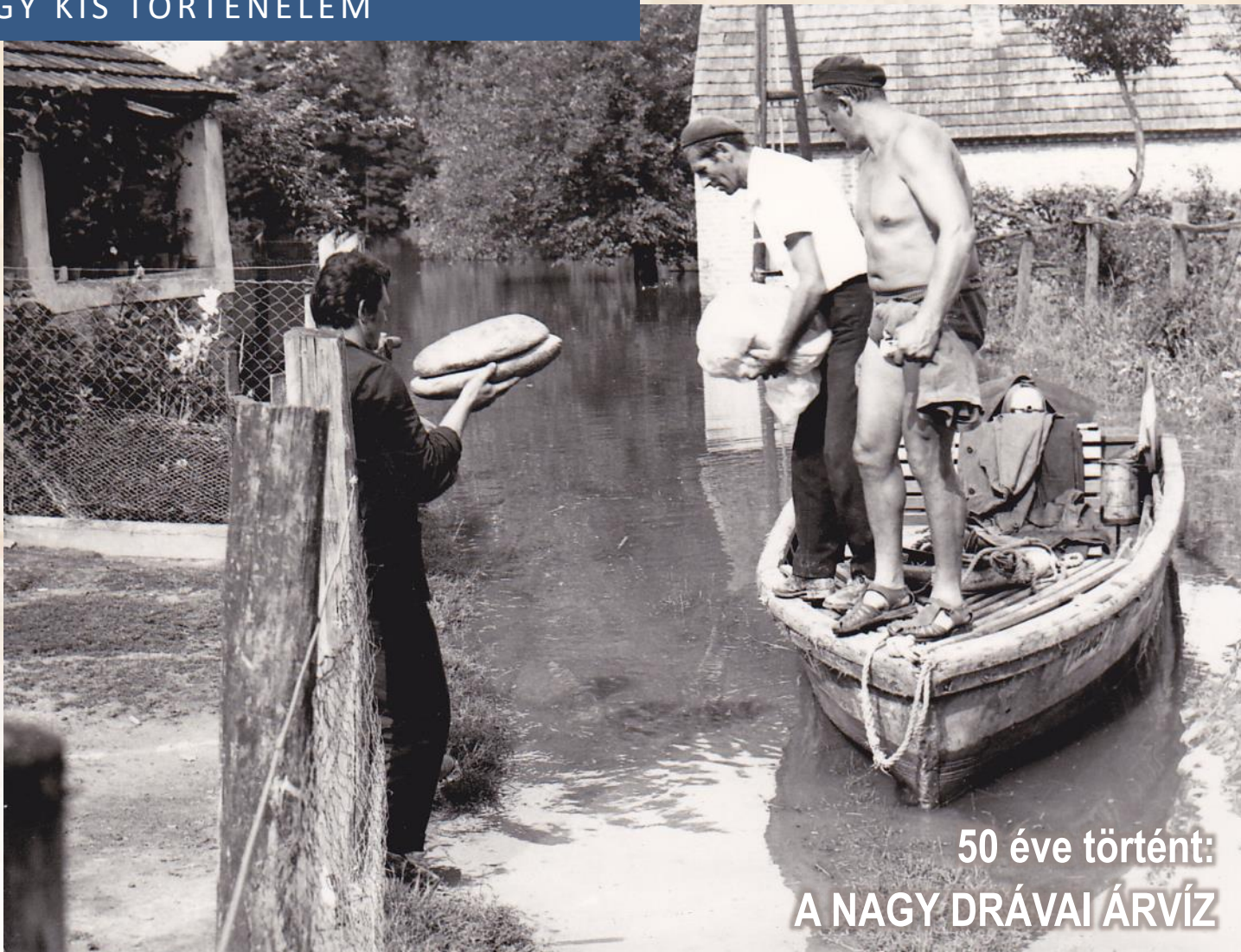
Legyen is! Nagyon szépen köszönöm Neked, hogy szakítottál erre a kis beszélgetésre időt.

Nagyon szívesen!

Minden jót Neked! Minden jót a nyugdíjas éveidhez! Remélem, még találkozunk!

Köszönöm szépen! Ha Kaposvár környékén jártok, szívesen látlak Benneteket! S céges majálisokon, meg – nyugdíjas találkozókön egészen biztosan részt veszek majd.

„A szép szó néha kapukat nyit!”

50 éve történt: A NAGY DRÁVAI ÁRVÍZ

MOSONYI ZOLTÁN

osztályvezető

Vízrendezési és Öntözési Osztály

Hogy mi is történt 1972-ben?

Ebben az évben is zajlik az Amerikai Egyesült Államok háborúja Vietnámban, májusban Richard Nixon látogatása a Szovjetunióban, június 3-án Franciaország, az Egyesült Királyság, az Egyesült Államok és a Szovjetunió aláírja Berlinről a négyhatalmi megállapodást, június 17-én Washingtonban a Watergate irodaházban tetten érnek öt személyt, amint a Demokrata Párt választási főhadiszállásán lehallgató berendezést szerelnek fel és kezdetét veszi a Watergatebotrány, vagy néhány film 1972-ből. Zefirelli: Napfivér, Holdnővér,

Coppola: Keresztapa, Woody Allen: Játssz újra, Sam! Bertolucci: Utolsó tangó Párizsban, vagy Hiller: La Mancha lovagja.

Mindeközben Magyarországon, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon (Az igazgató Kiss György volt ekkor, a főmérnök Brachna Lajos.): július elején egy küldöttség (busznyai létszám) látogat az akkori NDK-ba, Lipcsébe, egy nemzetközi kiállításra, illetve megkezdődik az éves nyári szabadságoltatás időszaka is.

Az eső közben meg csak esett és esett. 1972 júliusa – rendes medárdi időszak lévén – csapadékban bővelkedett (pl. Sellyén július 11-14. között összesen 196,5 mm esőt regisztráltak). A nagy csapadék az egész Drá-

va vízgyűjtőt érintette. Előzményként 1965-ben 4 db komoly árvíz vonult le a Dráván. Ennek hatására a Dráván lévő úgynevezett megyetöltést a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság állami kezelésbe vette. Az addig kezelt 35,05 km-nyi töltés mellé további 52,9 km töltés került vízügyi kezelésbe. Ebből 9,4 km hosszban nyárigát, mely a megyetöltés előtt korlátozott védelmet biztosított a terület számára. Ugyanakkor Drávakeresztúr-Drávasztára között 9,7 km hosszban nem volt még védvonal, csak egy úgynevezett magasparti szakasz.

Az átvételt követően 1966-ban egy még magasabb árhullám érkezett, mely az ez idáig utolsó gátszakadást is eredményezte

(Drávaszabolcsnál 562 cm-es tetőzés volt ekkor). Ez az árvíz bebizonyította, hogy szükséges a 300 éves, több lépcsőben épült gátszakaszok egységes fejlesztése. A fejlesztés végül 1972 után kezdődött csak meg, de előbb 1972 nyarán egy minden korábbi szintet meghaladó árvíz kellett a töltéseknek és az azokon védekezőknek levezetniük.

Az alpesi vízgyűjtőkön lehullott csapadék gyorsan megmutatkozott a vízszinteken is. Az árhullám néhány nap alatt Magyarországra ért. A heves és nagytömegű csapadék hatására gyorsan emelkedő, meredek árhullám alakult ki. A mostani internetes világunkban nehéz már elképzelni, de a külföldi – ráadásul nem szocialista táborhoz tartozó (osztrák, jugoszláv) – területekről információt csak nagy nehézségek árán sikerült begyűjteni. Az akkori vízrajzos kollégáink minden ötletére és ügyességére szükség volt ahhoz, hogy a Dráva magyar szakaszára valamiféle vízállás előrejelzést összehozzanak. Számításaik rekord magasságú árhullámot jeleztek előre. És meg tudták erről győzni a VIZIG akkori vezetését is!

Fóliázás a Lanka-szivattyútelep mellett

A folyó a barcsi vízmércén 1972. július 15-én 8 órakor elérte a 431 cm-t, ekkor a védelemvezető elrendelte az I. fokú árvízvédelmi készültséget a Dráva II. - III. védelmi szakaszain. Még délután meghaladta a 460 cm-t, II. fokozat elrendelve, majd 23:45-kor a III. fokozatú szintet. (Akkoriban a Dráva III. védvonal 7 db gátörjárásból állt Tótújfalu - Cún (a Fekete-víz) között; a Dráva II. védvonal 4 db gátörjárásból állt: a Fekete-víz balparti visszatöltésezés - országhatár között.

A védelem stratégiája az volt, hogy lehetőleg minél nagyobb időelőnnyel lehessen a védvonalakon az erősítéseket megtenni. Megkezdődött a gépi erők felvonultatása, a védelmi anyagok kiszállítása a védendő szakaszokra. A tervekben szerepelt a Drávasztára és Révfa között hiányzó töltés építése, a Drávasztára védelmét szolgáló lokalizációs töltés építése, a védvonalak gyenge pontjain tartalék depóniák létesítése, a töltésen átmenő utak, műtárgyak nyiladékainak elzárása, URH vonalak kiépítése, megyei és helyi tanácsai szervek értesítése stb.

Az előrejelzés szerint Baracson az akkori legnagyobb vízállás (LNV) + 20-30 cm-es, és Drávaszabolcson LNV + 30-50 cm-es vízállásokat jeleztek.

A tetőzés gyorsan bekövetkezett. Baracson 618 cm (1972. VII. 19. 24 órakor) vízállással, korábbi LNV 587 cm. (1916. IX.); Drávaszabolcson 596 cm (1972. VII. 22. 12 órakor) vízállással, korábbi LNV 562 cm. (1966. VIII.)

Látható, hogy az előrejelzés nagyon pontos volt. (Különösen, ha az elkészítés körülményeit is ismerjük.)

A védekezés is sikeres volt, noha

- Kémesnél a víz 60-80 cm-rel haladta meg a töltés magasságát,
- egy 2 km-es szakaszon 1200 db buzgárt kellett bevédetni,
- Drávaszabolcsnál a nyárigáton áttörő víz a Fekete-víz depóniáját is meghágtá. Annak teljes elhabolását veszélyeztette,
- Cún térségében a töltést csak gyalog lehetett megközelíteni. Hullámozás miatt a gátkorona teljesen elázott.

A védekezést végül gátszakadás nélkül sikerült „abszolválni”.

A védelmi készültséget 1972. augusztus 2-án szüntették meg.

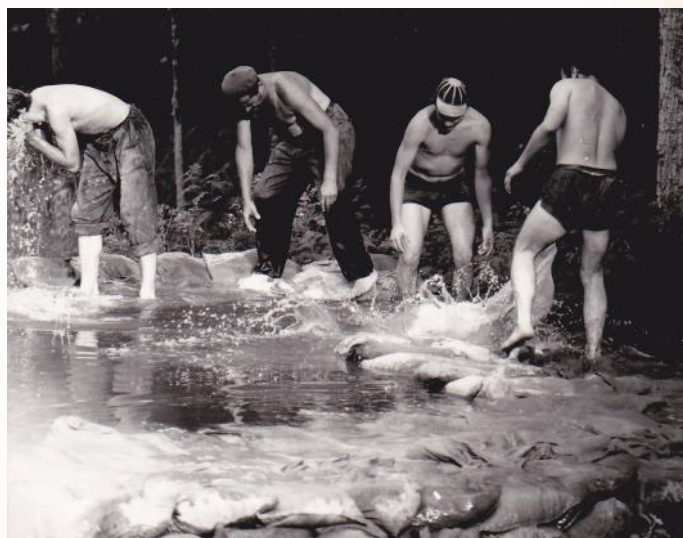
A készültség időszakában a fővédvonalon összesen 11,4 km-nyi hosszúságú nyúlgát és 5,4 km-nyi töltéserősítés készült földből, korona- és nyomópadka rendezés 24,6 km-nyi, ideiglenes védvonal-építés 3,4 km-nyi, bordás töltésmegtámasztás homokzsákkal 9,6 km-nyi, terméskővel 0,4 km-nyi, fóliaterítés 4,1 km-nyi, szádfalazás pátrialemezből 145 m-nyi, fapallóból 15 m-nyi, jászolgát fapallóból 200 m-nyi.

A védvonalakon összesen 54610 m³ földet mozgattak meg, ebből 515566 db zsákot töltöttek meg. 2746 tonna terméskő került beépítésre, 726 db 4 m-es pátrialemez került leverésre, majd visszanyerésre.

A területen 32 db földmunkagép (kotró, toló, nyelő) dolgozott, 338 db gépjármű (tehergépkocsi, személygépkocsi, autódaru, autómentő, műhelykocsi, vontató, lakókocsi), 27 db vízi jármű (vontató, tanyahajó, uszály, motorcsónak, ladik) és 1 repülőgép mozgott.

A 19 napos védekezés során a résztvevő védekezők összesen 43091 munkanapot teljesítettek. A védekezésben egyidejűleg 3287 fő vett részt. A pécsi VIZIG munkáját segítették vízügyi műszaki vonalon a székesfehérvári VIZIG munkatársai (205 fővel), az Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Központi Szervezet robbantó részlege, a budapesti VIZIG osztaga, a szegedi VIZIG gátőrei, a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet szakemberei (talajmechanikai árvízi mérőcsoport). Egyéb tekintetben közigazgatási szervek, rendvédelmi szervek, honvédség, bűvárok (több vállalatától is), az ÉPFU és egyéb építőipari cégek is részt vettek a munkákban, de a védekezésben a létszám nagyobb részét a VIZIG-es állomány alkotta.

Köszönet a szakaszvédelem-vezetőknek (Dráva II: Molnár Vince; Dráva III: Horváth István) a precíz összefoglaló jelentésekért és Horváth Gábor vízrajzi osztályvezetőnek a korábbi feldolgozásokért, akik nélkül az adatok összegyűjtése az 50 év távlatából már lehetetlen lett volna.

Gyakorlati oktatás a Millér csatornán 2022. szeptember 12-13. és 14-15. között, Szolnokon

KLEIN JUDIT

oktatási, képzési ügyintéző
Igazgatási és Jogi Osztály

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság munkatársai ezúttal oktatóként vettek részt a Millér csatornán a közelmúltban átadásra került Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán megrendezett képzésen. A társ vízügyi igazgatóságok műszaki irányító feladatokat ellátó kollégái, illetve őrsemélyzete részére tartottak két-két napos oktatásokat, Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek, valamint Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek témakörökben.

Szakaszmérnök, területi felügyelő és osztályvezető munkatársaink nagy tapasztalattal rendelkeznek, valós helyzetekben is találkoztak már a tananyag részét képező árvízi jelenségekkel, valamint idén tavasszal ők is részt vettek a gyakorló pályán az oktatók számára szervezett négy napos képzésen. Az egész éven át tartó program nagy előnye egyrészt, hogy valóság-hű körülmények között lehet az árvízvédelmi feladatokat gyakorolni, másrészt, hogy más vízügyi igazgatóság szakemberei oktatják másik vízügyi igazgatóság állományát, ami elősegíti az éles helyzetekben való összehangolt beavatkozásokat.

Fotók: Várad Nelli és Lőrincz Gábor - DDVIZIG

Ismét jelenléti oktatások zajlottak Igazgatóságunkon 2022. szeptember 19-én és 21-én

KLEIN JUDIT

oktatási, képzési ügyintéző
Igazgatási és Jogi Osztály

A vízügyi igazgatási szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottak oktatási programjának keretében ebben az évben harmadik alkalommal került sor a **Földmunkagépek és adaptereinek működése és üzemeltetése** elnevezésű továbbképzésre, 2022. szeptember 19-én, Drávaszabolcson. A képzésben résztvevők számára bemutatásra kerültek a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság által használt földmunkagépek és adaptereik. A kollégák megismerték azok biztonságos üzemeltetési feltételeit, valamint kezelési, felhasználói, szervizelési és karbantartási feladatait. Az oktatás résztvevői gyakorlati képzésben is részesültek, képessé váltak az eszközökkel történő biztonságos munkavégzésre.

Második alkalommal rendeztük meg 2022. szeptember 21-én Pécsen Az **Office GOV ügykövetési rendszer használata a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon** című képzést. A résztvevők számára bemutatásra és átisméltésre kerültek az Office GOV ügykövetési rendszer használatának alapjai. Ezeken felül áttekintést kaptak az elektronikus ügykövetés, a szignálás, aláírás szabályairól, a program aktualitásairól. Az elméleti magyarázaton túl az oktató gyakorlatban is szemléltette az elsajátítandó ismereteket.

Fotó: Jusztinger Brigitta - DDVIZIG

Az oktatói feladatokat ezúttal is az Igazgatóság szakemberei látták el, akik a munkakörükből adódóan a leghitelesebb ismeretekkel rendelkeznek a tananyaggal és a gyakorlati feladatokkal kapcsolatosan, így első kézből tudtak naprakész, a mindennapi munkavégzés során is jól hasznosítható ismereteket átadni. Valamennyi jelenléti oktatás alkalmával a képzésen részt vevő kollégák kérdéseiket is feltehetik az oktatók számára, akik legjobb tudásuk és tapasztalatuk szerint igyekeznek azt megválaszolni.

Gát- és csatornaőri képzés a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon 2022. október 19-én és 22-án

KLEIN JUDIT

oktatási, képzési ügyintéző
Igazgatási és Jogi Osztály

2022. október 19-én és 20-án **Gát- és csatorna-
őri képzés** a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
munkatársai részére elnevezéssel két napos okta-
tást tartottunk Pécssett, a címben említett munka-
körre, az elmúlt két év során felvételt nyert kollé-
gák számára. A képzésben résztvevők bővíthették,
frissíthették szakmai ismeretanyagukat a meteoro-
lógia, hidrológia, hidraulika, talajmechanika, geo-
dézia, vízgépészet, természet- és környezetvéde-
lem, vízkárelhárítás, vízrendezés, folyógazdálko-
dás, vízhasznosítás, kommunikáció, közfoglalkoz-
tatás témakörökben.

Az oktatói feladatokat ezúttal is az Igazgatóság
szakemberei látták el.

Fotók: Drahos Olga - DDVIZIG

SZAKMAI SZERVEZETEK HÍREI

50 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Somogy Megyei Területi Szervezete 2022. szeptember 26.

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs
Igazgatási és Jogi Osztály

Ebből az alkalommal ünnepi emlékülést tartottak
Kaposváron, a Somogy Flandria Inkubátorházban,
2022. szeptember 22-én, csütörtökön.

A jubileumi konferencián köszöntőt mondott
dr. Neszményi Zsolt, a Somogy Megyei Kormány-
hivatal Főispánja, dr. Szlávik Lajos, a Magyar Hid-
rológiai Társaság elnöke, Bencs Zoltán, a Dél-
dunántúli Vízügyi Igazgatóság vezetője és a Ma-
gyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi
Szervezetének elnöke, valamint Váradi Nelli, a
Magyar Hidrológiai Társaság Somogy Megyei Terü-
leti Szervezetének elnöke.

Az ünnepi konferencián a résztvevők megismer-
hették a területi szervezet elmúlt fél évszázadát,
melyet Ift Miklós korábbi elnök ismertetett.
dr. Szlávik Lajos, a Magyar Hidrológiai Társaság
elnöke a szervezet vízgazdálkodásban betöltött
szerepéről tartott előadást, míg a Somogy megyei
szervezet elnöke, Váradi Nelli a Kapos folyó és Ka-
posvár város kapcsolatáról beszélt.

A rendezvény jól sikerült, a szép számmal megje-
lent hallgatósággal méltóképpen megemlékeztünk
a területi szervezet elmúlt 50 évéről.

Fotó: Somogy Megyei Kormányhivatal

Vezetőségválasztás a Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezeténél 2022. szeptember 26.

SÁGHINÉ JUHÁSZ ILDIKÓ

felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens
Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály

A Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezete „**Dombvidéki Tározási lehetőségek vizsgálata a DDVIZIG** működési területén” címmel vezetőség-választással egybekötött előadást tartott 2022. szeptember 26-án hétfőn, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság hivatalos helyiségében.

A levezető elnök Bencs Zoltán, a Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezetének elnöke és a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vezetője köszöntötte a jelenlévőket, valamint rövid tájékoztatást adott a jelenlegi szakmai- és az MHT aktuális kérdéseiről, majd átadta a szót. Sághiné Juhász Ildikó titkár megállapította, hogy a tisztújítást határozatképtelenség miatt 1 órával később – Mosonyi Zoltán előadása után, a jelenlévők számától függetlenül – tartják meg.

Fotó: Drahos Olga - DDVIZIG

A leköszönő elnökség beszámolóját Sághiné Juhász Ildikó titkár ismertette. Az elmúlt évekről szóló összefoglalójában kiemelte, hogy jelenleg 88 főből áll a taglétszámuk, melyet a jövőben is bővíteni kívánnak és szeretnének újabb tagokat is megnyerni ennek a méltán nagy múltú, közhasznú, szakmai szervezetnek. A választás levezető elnöke Kulcsár László felkérte Horváth Gábort, hogy ismertesse a Jelölő Bizottság munkáját, majd a jelöltek bemutatkozása után ismertette a szavazás menetét. A szavazólapokat véglegesítette, majd kiosztotta, és az MHT szabályzatának megfelelően lebonyolította a szavazást.

A jelöltek bemutatkozása után került sor az új vezetőség megválasztására.

Az MHT Baranya Megyei Területi Szervezetének elnöke továbbra is Bencs Zoltán, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója lett, egyhangú szavazás eredményeként.

A szervezet titkári teendőit – szintén egyhangú szavazással – Pálfiné Bíró Szilvia, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság titkárnője látja el.

Az új vezetőség 2022. szeptember 26-án kezdte meg munkáját, melynek tagjai:

- **Csicsák József** vezérigazgató - Mecsekérc Zrt.
- **Horváth Szabolcs** igazgató - Aquaprofit Zrt.
- **Kulcsár László** monitoring referens, Vizrajzi és Adattári osztály - DDVIZIG
- **Sághiné Juhász Ildikó** felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens - DDVIZIG
- **Sindler Csaba** osztályvezető, Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály - DDVIZIG

Gratulálunk a megválasztottaknak és kívánunk tartalmas szakmai munkát a továbbiakban!

Összefoglaló a Dél-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács (DDTVT) és a Dráva Részvízyűjtő Vízgazdálkodási Tanács (DRVT)

2021. évi és 2022. I. félévi munkájáról

PINCZEHELYI-TÁTRAI TÍMEA

DDTVT és DRVT titkár

kiemelt műszaki referens

Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály

A Tanácsok tevékenységüket a vízgazdálkodási tanácsokról szóló 1587/2018. (XI. 22.) Kormányhatározatban foglaltaknak, a Szervezeti és Működési Szabályzatuknak és az éves munkaterveiknek megfelelően, a megyei önkormányzatokkal összehangoltan végzik. Tevékenységi körükben elősegítik a területi szintű vízgazdálkodási szakmai feladatok egységes végrehajtását, valamint a vízügyi tervezés, a vízépítés és a szolgáltató tevékenység összehangolt működését. A szakmai bizottságok véleményezik, értékelik és közvetítik a térség vízgazdálkodását érintő terveket, programokat, javaslatokat és társadalmi elvárásokat.

A Tanácsok a 2022. évben is üléseztek, megvitatva az aktuális évben felmerülő szakmai kérdéseket. A tagok részletes ismertetést kaphattak a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság folyamatban lévő, illetve aktuálisan befejezett projektjeiről is.

Fotó: Drahos Olga - DDVIZIG

A DDTVT feladatai teljesítésének elősegítése érdekében működteti két állandó bizottságát, a Baranya Megyei- és a Somogy Megyei Szakmai Bizottságot.

A különböző pályázati felhívások keretében benyújtott kérelmek véleményezése a tagok aktív részvételével, zavartalanul működött mindkét szakmai bizottság esetében.

A szakmai bizottságok 2021. évben 99 db-, 2022. év első félévében 97 db „Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések” TOP-2.1.3-16 és „Élhető települések” TOP_Plusz-1.2.1-21 pályázati felhíváshoz kapcsolódó kérelmet tárgyaltak meg és állították ki előzetes- vagy részletes, támogató, szakmai véleményüket, amely darabszám lényegesen nagyobb az elmúlt évekhez képest.

Összesen három alkalommal volt szükség eseti bizottsági véleményezésre, amelyek Tolna megyét érintették a DDVIZIG működési területén.

A VP6-7.2.1.2-16 „Egyedi szennyvízkezelés” tárgyú pályázati felhíváshoz kapcsolódóan 2021-ben 27 db-, 2022. első félévében 7 db kérelmet tárgyalt meg a Bizottság.

A szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolása tárgyában 2021-ben Újpetre-, 2022-ben a Felsőszentmárton és térsége szennyvízelvezetésének és tisztításának tervanyaga érkezett be a Baranya Megyei Szakmai Bizottsághoz.

A benyújtott pályázatok szakmai véleményezésével kapcsolatban a kérelmező önkormányzatok, pályázatiírók és tervezők számára folyamatos

kapcsolattartást biztosítanak a bizottságok, tájékoztatást nyújtanak a DDVIZIG szakértői által tett észrevételekről, a bizottsági tagok javaslatairól és a kérelmek befogadásának módjáról.

A Dél-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács delegáltjai a *Dráva Részvízgyűjtő*-, a *Duna Részvízgyűjtő*- és a *Balaton Részvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanács* ülésein is részt vettek.

Mindezzel a Tanács a jogszabályokban előírt kötelezettségeket és az Országos Vízügyi Főigazgatóság felé teljesítendő feladatokat is elvégezte, munkájáról a Titkárság a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság honlapján, valamint a negyedévente kötelezően megjelenő Drávától a Balatonig című elektronikus újságjában nyújtott tájékoztatást a közvélemény számára.

A vízügyi ágazat szempontjából fontos témák megtárgyalásával a Dél-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács az elmúlt időszakban is sikeresen hozzájárult működési területén a vízgazdálkodás szakmai feladatainak eredményes végrehajtásához.

A Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezetének 2022. IV. negyedéves munkája

SÁGHINÉ JUHÁSZ ILDIKÓ
az MHT Baranya Megyei Területi Szervezetének
vezetőségi tagja

A Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezete soron következő előadóiülésén – 2022. október 26-án – egy aktuális témával foglalkozott: a villámárvizek és az aszály problémakörével. Ahogy mondani szokás, az esővel két gond lehet: ha túl kevés, vagy ha túl sok. Ez lehetne csupán egy jól hangzó megállapítás, de a helyzet az, hogy a világ – és benne hazánk – időjárása egyre szélsőségesebbé válik, aminek hatása első pillantásra is leolvasható az éves csapadékmennyiség hullámzását mutató grafikonokról, vagy épp a termőföldeken kókadozó kukoricatáblákról – írja a Kék Bolygó Alapítvány a honlapján. Hőhullámok, pusztító erdőtűzek, extrém aszályok és árvizek – ilyesmikről manapság egyre gyakrabban olvashatunk, de leginkább azért, mert a globális kommunikáció miatt már azt is szinte élőben követhetjük, mi történik a világ túlfelén.

Ehhez képest az emberek többsége talán úgy vélheti, Magyarország nyugodt és csendes hely, pedig itt is akadnak olyan események, amelyek jelentős problémákat okozhatnak mind a gazdaságban, mind az emberek életében, de a természetben, az állatok és növények élőhelyeiben egyaránt. Az éghajlatváltozás fokozza a víztestekre nehezedő terhet. Az elkövetkező években várhatóan erősödnek majd az éghajlatváltozás vízre gyakorolt hatásai, például az árvizek és aszályok, az óceánok savasodása és a tengerszint emelkedése.

Az éghajlat-változással összefüggésben – a 2022. október 26-i klubnapon – a villámárvizek és az aszálykezelés volt a kiemelt témánk.

Schmeller Dalma vízrajzi ügyintéző *A villámárvizek meteorológiai, hidrológiai jellemzői a DDVIZIG működési területén* címmel megtartott előadásában összefoglalta a villámárvizek kialakulásának okait, befolyásoló tényezőit és várható jövőbeni tendenciáit. Az előadásban az Igazgatóság területén lévő vízfolyások közül a Rinya- és a Völgységipatak, valamint a Baranya-csatorna, mint villámárvízi eseménynek kitett vízfolyások kerültek bemutatásra. A prezentáció kitért továbbá a villámárvizek előrejelzési és modellezési módszereire, a villámárvíz által veszélyeztetett települések védekezési lehetőségeire, illetve arra, hogy az éghajlatváltozás miként befolyásolhatja a villámárvizek kialakulását. A szélsőséges csapadékesemények miatt a prevenció egyre fontosabbá válik, melyre az előadás számos példát hozott.

Fotók: Drahos Olga - DDVIZIG

Jakab Róbert monitoring referens *Aszály-monitoring a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén* címmel megtartott előadásában bemutatta az aszály- és vízhiány kezelő monitoring rendszer történetét, működését és célját. Rövid áttekintést adott a vízhiány problémaköréről, az aszály jellemzésére használt módszerekről, külön kiemelve a most kifejlesztésre került napi időlépésű aszályindexet (HDI). Bemutatásra került a monitoring hálózat, valamint az ott használt műszerek.

Vezetőségválasztás a Magyar Hidrológiai Társaság Somogy Megyei Területi Szervezeténél

2022. november 10.

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

A Magyar Hidrológiai Társaság Somogy Megyei Területi Szervezete 2022. november 10-én vezetőségválasztással egybekötött előadóülést tartott Kaposváron, a Somogy Flandria Inkubátorházban.

Az előadói ülésen Weimann Gáborné, a KSZC főigazgatója és Agócs Attila, a KSZC Lamping József Technikum és Szakképző Iskola igazgatója tartott előadást, melyben a vízügyi képzés jelenlegi helyzetét ismertették.

Ezt követően Váradi Nelli, az MHT Somogy Megyei Területi Szervezetének elnöke tartotta meg éves beszámolóját, majd a vezetőség nevében lemondott tisztségéről.

A jelölő bizottság vezetője ismertette a következő ciklusban induló vezetőségi tagok személyét, s a jelenlévők kézfeltartással jelezték az egyetértésüket. A szavazólapokon mindenki megadta a szavazatát.

Fotó: Váradi Nelli - DDVIZIG

Ezt követően a szavazatszámoló bizottság vezetője ismertette az eredményt:

- **Elnök:** Váradi Nelli
- **Titkár:** Pápai Kornél
- **Elnökségi tagok:** Nagyné Tóth Andrea, Pintér Csaba, Somogyvári Szabolcs

A választás eredményét követően Elnök Asszony megköszönte a vezetőségi tagok nevében a bizalmat, és ismertette a 2023. évi programtervet.

Márton-nap a szentendrei Skanzenben, Orchidea és Bromélia Kiállítás és Vásár Budapesten, a Vajdahunyad-várban

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

A pécsi Kantavár Utazási Iroda szervezésében látogatta meg a szentendrei Skanzen és a Vajda-hunyad várat Budapesten a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Szakszervezetének kis csoportja november 13-án, vasárnap.

November 12-én és 13-án, a Szent Márton Újborfesztyvál és Libator hétvégéjén a színes programkavalkád mellett ínycsiklandó gasztronómiai élményekkel, libás finomságokkal, újborokkal várták a vendégeket a szentendrei Skanzenben.

A szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum Magyarország legnagyobb szabadtéri múzeuma. 63 hektáros területén a magyar nyelvterület népi építésze, lakáskultúrája, gazdálkodása és életmódja elevenedik meg a látogatók előtt. A múzeum állandó kiállítása eredeti és áttelepített, illetve

hiteles másolatban megépített épületek - lakóházak, gazdasági melléképületek, malmok, templomok - segítségével mutatja be a régmúlt vidéki örökségét tájegységekre tagolva. Az állandó szabadtéri kiállítás a 18. század közepétől a 20. század közepéig tartó időszakot öleli át.

A ködös idő ellenére sikerült bebarangolnunk a legfőbb látnivalókat, megnézni a kiállításokat és a kirakodóvásárt, bekukucskálni a házikókba, s kisvasúttal és gyalogosan is bejárni a parkot, mely a ködben misztikusabb, sejtelmesebb látnivalót nyújtott.

Az Erdély épületegyüttes – mely elnyerte Az év kiállítása 2022 díjat is –, egy erdélyi városka főtere, ahol ugyanúgy megtalálható patika, kávéház, postahivatal, ügyvédi iroda és –lakás, vagy unitárius templomocská és könyvnyomda, mint a való világban.

A május közepén megnyílt kiállítás nemcsak az erdélyi falu, hanem a székelyföldi városok lakóinak életébe is bepillantást enged. Az épületegyüttes az első komplex összefoglaló kiállítás hazánkban, amely két évszázadot átívelően reprezentál egy határon túli területet.

Az erdélyi tájegység területére egy modern épületen (alagúton) keresztül lehet a látogatóknak átjutni. Ez lényegében egy 200 négyzetméteres vetítőterem, egy ún. „fekete doboz”, amelynek nemcsak a falai, hanem mennyezete és padlója is alkalmas a vetítésre. Itt látható az a 12 perces kisfilm, amelybe a látogató „betoppan”. Címe: Az én Erdélyem, szerzői Csorba László történész, a Magyar Nemzeti Múzeum volt főigazgatója és Ugron Zsolna író. A film egyféle szubjektív reflexió arról, hogy mit jelent számukra – és sokunk számára – Erdély.

A Magyar Orchidea Társaság ugyanerre a hétvégére szervezte meg Orchidea és Bromélia Kiállítását és Vásárát a Magyar Mezőgazdasági Múzeumnak is otthont adó Vajdahunyad várában, Budapesten. Utunk Szentendréről ide vezetett.

A Vajdahunyad vára vagy Vajdahunyad-vár, hivatalos nevén Történelmi Épületcsoport Alpár Ignác építész alkotása Budapest XIV. kerületében, a Városligetben. A Városligeti-tó Széchenyi-szigetén található, mely négy hídon keresztül érhető el. A vár a Magyar Mezőgazdasági Múzeum céljára épült fel 1902 és 1908 között, így a múzeum céljait szolgálja, ez alól kivétel az 1915. augusztus 8-án felszentelt, s a római katolikus egyház kezelésébe adott Jáki kápolna. Mai, közkeletű nevét Hunyadi János kormányzó és Szilágyi Erzsébet lakóhelyének a legjellemzőbb részéről, a vajdahunyadi várat mintázó, Hősök tere felőli főhomlokzatáról kapta.

Különböző építészeti stílusokban épült pavilonok sorozatából áll: román, gótikus, reneszánsz és barokk; az együttes alkotópavilonjai több emblemikus épület másolatai a középkori Magyar Királyság különböző részeiről. Eredetileg az Erdélyben álló Vajdahunyad vár másolata. Az elővár kartonból és fából készült, de a nagy népszerűsége kedvéért, neogótikus stílusban kőből és téglából építették át. Ma a Magyar Mezőgazdasági Múzeumnak ad otthont.

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum állandó kiállítása a magyar mezőgazdaság történetét meséli el a Kárpát-medencében – a kezdetektől 1945-ig.

A kiállítást végigjárva megtudhattuk: hogyan gazdálkodtak a rég letűnt korok itt élő népei? Miről tanúskodnak a Kárpát-medencében a magyar nép megérkezése előtti időkből feltárt régészeti leletek? A hangya miért lett jelképe a szövetkezeti mozgalomnak olyannyira, hogy boltjaikat is egyszerűen Hangyaként emlegették az emberek? Számos hasonlóan érdekes kérdésre lehattunk választ az őskortól 1945-ig a Kárpát-medence mezőgazdaságának történetét kronologikus rendben bemutató kiállításon.

A Magyar Orchidea Társaság által a múzeum falai közé szervezett orchidea- és bromélia kiállításon különböző virágkompozíciókat lehetett megcsodálni, s a földszinti folyosókra kitelepült árusoktól vásárolni is tudtunk ezekből a különlegesen szép növényekből.

Források: Wikipédia, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum honlapja (www.magyarmezogazdasagimuzeum.hu) és a Szentendrei Skanzen oldala. (www.skanzen.hu)

Fotók: Jusztinger Brigitta - DDVIZIG

A DDVIZIG-re idén is megérkezett a Mikulás

2022. december 9.

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

December 8-án kopogtatott be a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságra idén a Mikulás, a DDVIZIG-es dolgozók gyermekeinek és unokáinak nagy-nagy öröme. Zsákjában hozott cukrot, diót, mogyorót és mindenféle földi jót, szaloncukrot, Mikuláscsomagot.

A csomagok kiosztásában a Krampusz és egy Manó is segítkezett.

Fotók: Drahos Olga - DDVIZIG

A gyerekek énekszóval várták a nagyszakállút, aki nem csak csomagot osztogatott, hanem igazi varázskönyvből is varázslott a gyerekekkel együtt, s közös kitalálós játékba is bevonta őket.

Megígérte, hogy jövőre is ellátogat a víziges gyerekekhez, ha szót fogadnak szüleiknek, nagyszüleiknek.

Szilágyi Domokos: Karácsony

A puha hóban, csillagokban,
az ünnepi foszlós kalácson
láthatatlanul ott a jel,
hogy itt van újra a karácsony.

Mint szomjazónak a pohár víz,
úgy kell mindig e kis melegség,
hisz arra született az ember,
hogy szeressen és szeressék.

S hogy ne a hóban, csillagokban,
ne ünnepi foszlós kalácson,
ne díszített fákon, hanem
a szívekben legyen karácsony.

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság dolgozói
idén is adakoztak aBaranya Megyei Gyermekvédelmi Központ
gondozásában élő gyermekek számára

2022. december 12.

JUSZTINGER BRIGITTA

PR munkatárs

Igazgatási és Jogi Osztály

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság dolgozói – az elmúlt évekhez hasonlóan – idén is adakoztak a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ gondozásában élő gyermekek számára.

Az ajándékok átadására december 12-én került sor a Gyermekvédelmi Központban.

Fotók: Drahos Olga - DDVIZIG

A jelenleg 251 lakásotthonban élő gyermek karácsonyát tettük szebbé, boldogabbá és mosolygósabbá – vízügyes összefogással –, az elsősorban édességből, tisztálkodószerekből és játékokból álló csomagjainkkal.

A gyermekek nevében is köszönjük valamennyi munkatársunk adományát és önzetlen segítségét!

Tisztelt Bencs Zoltán Igazgató Úr!

B. B. polgármester vagyok és köszönetemet szeretném kifejezni az ügyben, hogy a településünk közigazgatási területén található, a Karasica patak felett átívelő, lengőhíd felújításában segédkeztek. A hidat ez év október hónapjában az Önkormányzat és az Önök dolgozói közösen felújították, aminek köszönhetően a helyiek "ikonikus" építménye megmaradt.

A további jó kapcsolat reményében még egyszer szeretném megköszönni a közreműködést!

Tisztelettel és köszönettel:

B. B.
Polgármester

...

Kedves Brigi, nagyon köszönöm a kiadványt, fantasztikus és nagyon tanulságos a Szappanos Ferencről szóló interjú, gratulálok hozzá! K. G.

Megkaptam, köszönöm! Gratulálok a tartalmas, színes, változatos lapszámhoz!

Üdvözlettel:
Sz. L.

...

Kedves Brigitta,
nagyon köszönöm az érdekes olvasmányt!
Üdv,
Tamás

...

Kedves Brigitta!
Nagyon szépen köszönjük! Ismét nagyon gazdag és sokrétű anyag, gratulálok hozzá!
Üdvözlettel: Erzsi

...

Nagyon köszönöm, szívesen olvasgatom!
Üdvözlettel: S. E.

Dr. Dittrich Ernő:
A jövő neve HALÁL/élet?
– Megoldás a klímaváltozásra,
avagy a változás 6 programja

Tudtad, hogy a népesség kihalása már tudományosan igazolt, reális jövő? A méhek kihalása, az élelmiszer termelés drasztikus visszaesése már a közeljövőben fenyeget minket, és ez még csak a kezdet... Itt az idő, hogy aktívan tegyünk ezek ellen! De van-e a klímaváltozás problémájára megoldás? A válasz: IGEN! Épp itt tartod a kezdetben! Közel 30 év alatt jutottam el a

helyes válaszokhoz. Hétköznapi nyelvezetű könyvemben olyan rendszert mutatok be, amelynek bármely elemét könnyen átültetheted az életedbe, függetlenül attól, hogy magánszemélyként, gyermekeid jövőjéért aggodó szülőként, cégvezetőként, oktatóként vagy politikusként szeretnél aktívan küzdeni a klímaváltozás ellen. A könyv nemcsak a klímaváltozásra ad megoldást, hanem az életedet is jobbá teszi, sőt az emberiség társadalmi problémáit is helyesebb irányba állítja.

Olvasd el a könyvet, válj Te is aktív részesévé a társadalom közös küldetésének!

A szerző

Forrás: <https://www.justdobetterworld.hu/>

Hegedűs László:

A Dráva partján

A Dráva-partra hívja ritka bája
az erre járó kandi városit,
ki vadregényes tájra lelhet itt,
ékesebbet, keresve sem találna.

A Dráva-parton fényesebb a hajnal,
sejtelmesebb a fű, s lágyabb a rét,
vén tölgyek lombja integet ma még,
és ágaik közt zeng ezer, pazar dal.

Ó játszi fények, árnyas rengeteg,
folyó vizének rezgő csillogása,
gyönyörködtető, ámító varázs.

Csodálhatom még zúgó szellemed.
Bűvös mezőid égi tájak mása,
leng rajta milliárd arany kalász.

*Boldog karácsonyt
és sikerekben gazdag
új esztendőt kíván a
Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság!*

*Dráva
Fotó: Mánfai György - fotóművész*

IMPRESSZUM

DRÁVÁTÓL A BALATONIG

a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság negyedéves kiadványa

Felelős kiadó: Bencs Zoltán igazgató

Szakmai lektor: György Zsolt főmérnök, műszaki igazgató-helyettes

Szerkesztő, korrektor: Jusztinger Brigitta, PR munkatárs

Tördelőszerkesztő: Drahos Olga, PR munkatárs

Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
7623 Pécs, Köztársaság tér 7.
Postacím: 7601 Pécs, Pf. 101
Telefonszám: +36 72 506 300
Fax: +36 72 506 350